Notulen raadsvergadering

Notulen van de raadsvergadering van 28 mei 2026

Notulen van de raadsvergadering van 28 mei 2026

Voor de agenda wordt verwezen naar volgnummer 9

Voorzitter: mevrouw drs. C.J. Schouten

Tegenwoordig zijn 40 leden, namelijk de heer J.M.D. de Waard, de heer R.G.C. Segers-Hoogendoorn, de heer I.P. Duin, de heer D.M. Hamhuis, de heer D.H. Monge Vega, de heer J.C. Siemons, de heer E. Başoğlu, mevrouw J.M. Nunnely, mevrouw V.A. Bruin, mevrouw I. van der Meer, mevrouw M. Laamairi, mevrouw M.S. Abrahamse, mevrouw C.A. Engels, de heer T. de Haan, de heer D.J. van Dommelen, de heer N.L. Redelinghuys, mevrouw M.E. van Dijk, de heer S. Soytekin, mevrouw J.L. Baán, de heer R. Buijt, mevrouw S. Reitema, de heer Ö. Kaya, mevrouw J.M. de Bruijn, mevrouw M.Y. Morkoç, de heer T.B. Versnel, mevrouw A.J.A. Maassen, de heer E.P.J. Verweij, de heer M.H. Biljoen, mevrouw C.M. Zeegers, de heer L.P.A. Dekkers, de heer S.M. Bonte, de heer J.P. Postma, de heer T.J.D. Isaack, mevrouw Z.P. Coşkun, de heer J. Jaspar en mevrouw S.L. Rojer

Afwezig zijn: de heer B. Doğan

Griffier: mevrouw I.C.M. Broeders

1. Opening en mededelingen.

De **VOORZITTER**: Ik open deze bijzondere raadsvergadering en ik heet u allen van harte welkom. Ook welkom aan onze gasten, degenen die op afstand onze vergadering volgen, de vertegenwoordigers van de media en onze medewerkers. We hebben 1 bericht van verhindering. De heer Doğan is afwezig.

2. Vaststelling van de agenda voor de bijzondere raadsvergadering van 28 mei 2026.

De **VOORZITTER**: Ik zal nu de agenda met u doornemen. Vandaag bestaat de agenda uit het debat naar aanleiding van de brief van de informateur over het beëindigen van de informatiegesprekken. Ik stel voor bij dit debat de fracties te laten spreken in de volgorde van groot naar klein. Het voorstel is om elke fractie 8 minuten spreektijd toe te kennen. Stemt u hiermee in? De heer Buijt.

De heer **BUIJT** (Ir): Voorzitter, daar stemmen wij niet mee in. Het is natuurlijk heel apart. De VVD heeft afgelopen vrijdag de stekker uit de onderhandelingen getrokken, zeer moedig besluit, maar wij zouden natuurlijk wel eerst graag willen weten van de VVD, en daarna van de andere coalitiepartijen, wat is daar de reden voor geweest? Want ik moet een bijdrage gaan maken, want wij zijn groter dan de VVD, terwijl ik nog van niets weet. Hoe wordt mijn bijdrage dan? Ik wil nadrukkelijk voorstellen eerst de formerende partijen die er niet uitgekomen zijn en daarna de andere partijen in reactie daarop. Dat lijkt mij een logische volgorde.

De **VOORZITTER**: Helder. Het verzoek is om eerst de formerende partijen. Dan zou ik wel willen voorstellen in grootte van de formerende partijen, en daarna in volgorde van grootte de niet-formerende partijen. Ik kijk rond of daar steun voor is. Ik zie dat daar steun voor is.

Dan gaan we het als zodanig doen. Andere opmerkingen nog ten aanzien van de agenda? Dan is die hiermee vastgesteld.

3. Debat naar aanleiding van de brief van de informateur over het beëindigen van de informatiegesprekken.

De **VOORZITTER**: Dan gaan we meteen door naar het debat naar aanleiding van de brief van de informateur over het beëindigen van de informatiegesprekken. We hebben het u al gemeld, maar de informateur moet zich helaas verontschuldigen vanwege een verblijf in het buitenland. Het presidium is daarover ook geïnformeerd. De fracties hebben de gelegenheid gehad schriftelijke vragen aan de informateur te stellen en gisteren heeft u ook de beantwoording ontvangen. Dan zou ik nu willen doorgaan met het debat. De heer Buijt.

De heer **BUIJT** (lr): Dank u, voorzitter. Ik hecht er nog wel aan om mijn diepe teleurstelling uit te spreken dat wij hier vandaag een debat voeren zonder degene die daar aan die onderhandelingen leiding heeft gegeven. Het was notabene een week, als ik de berichten mag geloven in de media, dat het bedoeld was om de posten te verdelen, de wethouderskandidaten met elkaar te bespreken. Hoe kan het dat op zo een cruciaal moment de man die 6,5 weken eraan gewerkt heeft hier niet zit, die we in de ogen kunnen kijken, vragen een reactie, interruptie. Dan een soort schriftelijke ronde. Ik heb, de ene partij die dat gedaan heeft, die vragen gelezen. Daar kon je heel weinig mee. Dus we kunnen het nu niet meer veranderen. Hij komt nu niet ineens tevoorschijn van hallo, jongens, hier ben ik. Maar ik wil toch uitspreken dat ik het echt zeer teleurstellend vind.

De **VOORZITTER**: Waarvan akte. De heer Siemons.

De heer **SIEMONS** (50plus): Voorzitter, dank u wel. Al eerder heb ik via de app direct laten weten, toen ik het bericht binnenkreeg, dat de formateur niet aanwezig zou zijn, heb ik daarop gereageerd. Ik was verbijsterd en begrijp werkelijk niet waarom wij dat schriftelijk dan zouden moeten afdoen. Dus ik ben echt totaal onthutst. Ik vind het bizar dat iemand met zo een verantwoording hiervoor wegloopt en ons, met een wereldstad, de belangrijkste stad van Nederland, laat zitten met de scherven. Ik betreurde het zeer.

De **VOORZITTER**: Ik wil wel benadrukken dat de woorden als “hij hiervoor wegloopt”, dat ik die niet over zou willen nemen, want het is iemand die zich ook belangeloos voor onze stad inzet, die soms ook nog praktische afspraken heeft. Dat valt nu precies samen met deze week. De afweging was om nog later een debat te voeren. Dat lijkt ons ook niet in het belang van de stad, om dat te doen, maar u mag uw gevoelens hierover uiten en dat heeft u hierbij gedaan. Maar dan zou ik nu wel willen overgaan tot het debat en dan is de eerste spreker, zoals we net hebben vastgesteld, de heer Postma.

De heer **POSTMA** (pro): Voorzitter, vorige week vrijdag zijn de onderhandelingen voor een nieuwe coalitie in Rotterdam stukgelopen. Ik vind dat ongelooflijk jammer. We wisten van tevoren dat het taaie onderhandelingen zouden worden. De inhoudelijke verschillen tussen PRO, D66, VVD en DENK waren en zijn groot. Tegelijkertijd voelde ik bij de partijen de bereidheid om over hun eigen gelijk heen te stappen en te bouwen aan een gedeelde visie op de toekomst van de stad. We zijn ook een heel eind gekomen. Er lagen mooie voorstellen op tafel over betaalbaar wonen, investeringen in veiligheid, het versterken van de sociale basis van de stad, het tegengaan van armoede, het halen van onze klimaatdoelen en het vergroenen en versterken van de economie. Dat dit uiteindelijk niet genoeg bleek om te komen tot een coalitieakkoord, is een grote teleurstelling, vooral voor Rotterdammers, die nu langer moeten wachten op een nieuw stadsbestuur. Kostbare tijd, die we niet kunnen gebruiken voor het aanpakken van de grote opgave van onze stad. PRO ziet verschillende meerderheden van partijen die met ons Rotterdam betaalbaarder, groener en veiliger willen

maken. In de verkenning begin april zagen wij grote inhoudelijke overeenkomsten in de combinatie van PRO, D66 en DENK, met een aantal kleinere partijen. Die inhoudelijke overeenkomsten zien we nog steeds. Tegelijkertijd moet ik constateren dat die combinatie begin april niet haalbaar was en dat die nog steeds niet haalbaar is. D66 een cruciale partner van PRO in een progressief stadsbestuur, heeft vanaf het begin aangegeven een coalitie te willen vormen met zowel PRO als de VVD. Dat heeft mevrouw Zeegers gisteren publiekelijk nog eens bevestigd. Nu zou ik hier kunnen staan met een pleidooi voor een nieuwe verkenning, misschien zelfs uitgevoerd door een nieuwe verkenner, tijd kopen en iemand anders laten concluderen dat de enige haalbare meerderheid voor PRO een coalitie met D66 en de VVD is, maar, voorzitter, dat is niet een manier van politiek bedrijven waar ik in geloof. Ik ben liever nu eerlijk tegenover de raad en de stad. Ook als dat betekent dat ik een moeilijke boodschap moet brengen. Die boodschap is dat PRO een nieuwe fase van de informatie in wil gaan met D66 en de VVD. Na het stuklopen van de onderhandelingen vorige week, heb ik uitgebreid en intensief gesproken met de heer Versnel. Het vertrouwen dat we in de VVD stelden aan het begin van de onderhandelingen, heeft een deuk opgelopen en moet de komende weken worden hersteld. Maar het is mijn overtuiging dat we dat kunnen, dat wij onze tegenstellingen kunnen en moeten overbruggen, om bij te dragen aan iets dat veel groter is dan ons allemaal, de toekomst van onze mooie stad. Dit heeft tot gevolg dat DENK afvalt als coalitiepartner. Daar baal ik ongelooflijk van. Ik heb onze samenwerking de afgelopen weken zeer gewaardeerd en ik hoop dat we elkaar de komende 4 jaar kunnen blijven vinden, maar uiteraard overheerst nu bij u de teleurstelling en dat begrijp ik volkomen. Naast D66 en de VVD willen wij de informatie vervolgen met CDA en Volt, 2 partijen die bij de verkenning van begin april al als voor de hand liggende eenpersoonsfracties voor coalitievorming werden genoemd. Bovendien partijen waarmee PRO de afgelopen 4 jaar in de oppositie uitstekend heeft samengewerkt en waarin we het volste vertrouwen hebben als toekomstig coalitiepartners. Voorzitter, in het duidingsdebat van 8 april haalde ik de woorden “politiek is niet voor bange mensen” aan. Die woorden gelden nog steeds. Ik zou daaraan een uitspraak van Otto von Bismarck willen toevoegen. “Politiek is de kunst van het mogelijke, het haalbare. De kunst van het op 1 na beste.” Ik ben ongelooflijk trots dat ik onderdeel ben van een partij die politiek bedrijft vanuit sterke idealen. Juist daarom, vanuit die motivatie om Rotterdam iedere dag een beetje beter te maken, zet die partij een stap naar voren, ook als het moeilijk en ook als het spannend is. Dank u wel.

De **VOORZITTER**: De heer Soytekin.

De heer **SOYTEKIN** (denk): Dank, voorzitter. De heer Postma geeft aan dat hij van mening is, politiek is niet voor bange mensen. Kan de heer Postma een toelichting geven over waarom de fractie van PRO toch is gezwicht voor de druk of chantage van de VVD, die is weggelopen, dat PRO toch met hangende pootjes richting de VVD is gegaan en zonder inhoudelijke argumenten DENK niet meer heeft opgezocht?

De **VOORZITTER**: De heer Postma.

De heer **POSTMA** (pro): Voorzitter, ik heb aangegeven dat ik ongelooflijk baal dat onze voorkeurscoalities met de 4 partijen, waar DENK ook onderdeel van is, het niet heeft gehaald. Tegelijkertijd hebben wij ook te maken met een politiek feit. Het politieke feit is dat een combinatie van PRO en DENK geen meerderheid heeft. Daar kunnen we nog heel lang omheen draaien, daar kunnen we nog 3 verkenningen tegenaan gooien, maar dat politieke feit gaat niet veranderen. Dat spijt me ontzettend, want wij hebben in onderhandelingen veel aan elkaar gehad. Ik hoop dat wij de komende 4 jaar ook elkaar weten te vinden. Maar dat is wel de realiteit zoals die is.

De **VOORZITTER**: De heer Soytekin.

De heer **SOYTEKIN** (denk): Dit zijn dus 0 inhoudelijke argumenten, want de combinatie van PRO en de VVD heeft ook geen meerderheid als u snel rekent, zeg ik tegen de heer Postma. Dus kunt u mij concreet inhoudelijke argumenten noemen waarom u toch heeft gekozen, want het is een politieke keuze, dat u zegt ik kies voor de VVD, die mijn vertrouwen heeft geschaad, die is weggelopen, die de stekker eruit heeft getrokken terwijl we al heel ver waren, en kies ik niet voor DENK? Kunt u daar inhoudelijk op reageren? Welke punten zijn dat geweest dat u toch weer contact heeft gezocht met de VVD en niet met DENK?

De **VOORZITTER**: De heer Postma.

De heer **POSTMA** (pro): Voorzitter, ik heb aangegeven ik heb intensief met de heer Versnel gesproken. Ik heb ook gesproken met collega's van DENK. Inhoudelijk kunnen wij elkaar heel goed vinden. Dat was in de onderhandelingen zo en dat is ook als je de partijprogramma's naast elkaar zet. Alleen, ik kan nog iets heel graag willen, op het moment dat het geen meerderheid heeft, dan heeft het geen meerderheid. Dan heb ik te maken met een stad die bestuurd moet worden, een verkiezingsuitslag waarin wij de grootste zijn geworden en we die verantwoordelijkheid ook willen nemen om te besturen en dan heb ik er vertrouwen in dat de combinatie met D66 en de VVD, waar echt wel iets hersteld moet worden, dat wij dat wel met elkaar kunnen.

De **VOORZITTER**: De heer Soytekin.

De heer **SOYTEKIN** (denk): Voorzitter, de heer Postma kiest er zelf voor om die meerderheid niet te creëren vanuit de samenwerking met DENK, maar dat is zijn keuze. Dat mag. Wel een andere vraag. Hoe reflecteert hij op de uitspraak van de fractie van de VVD dat er sprake was van te veel inkomens en identiteitspolitiek?

De **VOORZITTER**: De heer Postma.

De heer **POSTMA** (pro): Voorzitter, dat herken ik niet, maar dat mag u aan de heer Versnel vragen straks.

De **VOORZITTER**: De heer Soytekin.

De heer **SOYTEKIN** (denk): Dat ga ik zeker doen, maar dan concludeer ik dat u bij deze zegt dat is onzin, wat daar gezegd is, want anders zou je ook concreet kunnen zeggen wat dan de irritatiefactor was van identiteitspolitiek.

De **VOORZITTER**: De heer Postma.

De heer **POSTMA** (pro): Voorzitter, de heer Versnel, dat gaat hij straks ongetwijfeld in zijn eigen woorden veel beter zeggen, heeft afgelopen week de conclusie getrokken dat dit niet een akkoord was dat hij kon dragen in deze combinatie. Daar heeft u een argument voor gegeven en die heb ik te respecteren. Ik neem aan dat u ook begrijpt dat ik daar anders tegenover sta inhoudelijk. Ik vond dat er een heel mooi akkoord begon te ontstaan, maar uiteindelijk moet je daar wel met zijn vieren uit komen. Als dat niet lukt, als een van de partijen zegt ik kan dit niet dragen, dan hebben we dat te respecteren.

De heer **SOYTEKIN** (denk): Tot slot, voorzitter, afrondend, ik concludeer dan dat de heer Postma en de fractie van PRO gaat kiezen voor een partij die moeite heeft met identiteitspolitiek. Dat is politiek waarbij we opkomen voor alle Rotterdammers. Dat is de keuze van PRO. Ik stel dan de vraag aan de heer Postma of hij zich ervan bewust is dat hij nu zich in een onmogelijke positie heeft verworven dat hij heel veel moet gaan inleveren op inkomenspolitiek, dus op armoedebestrijding, op de sociale basis, op woningbouw en op

identiteitspolitiek, dus alles wat wij gedaan hebben de afgelopen 4 jaar om de gelijke rechten voor alle Rotterdammers te kunnen bereiken? Is hij zich daarvan bewust, dat hij heel veel moet gaan inleveren nu?

De **VOORZITTER**: De heer Postma.

De heer **POSTMA** (pro): Voorzitter, er is geen sprake van de inzet van PRO voor meer betaalbare huizen, voor meer veiligheid op straat, voor het halen van de klimaatdoelen, voor het vergroenen en versterken van de economie. Die is ongewijzigd. Alles wat op tafel heeft gelegen, waren voorstellen. Hartstikke mooi, maar zolang er geen handtekening onder staat, is het niets waard. We gaan de onderhandelingen vervolgen. Onze inzet blijft hetzelfde. Het is een mooi mogelijk akkoord voor Rotterdam.

De **VOORZITTER**: De heer Başoğlu.

De heer **BAŞOĞLU** (sp): Dank u wel, voorzitter. Ik denk dat het ook goed is om uit te zoomen. De heer Postma heeft eerder meermaals aangeven en ik citeer: "We gaan een coalitieakkoord sluiten dat zo links en progressief mogelijk is." Dat heeft u vaker gezegd. Kan de heer Postma uitleggen hoe dat uitgangspunt zich verhoudt tot 6 weken onderhandelen met de VVD, terwijl partijen links van PRO niet zijn uitgenodigd voor een tweede gesprek tijdens de verkenningsfase en een links en progressieve coalitie er nu helemaal niet in zit? Dus kunt u daar nog op reflecteren?

De **VOORZITTER**: De heer Postma.

De heer **POSTMA** (pro): Voorzitter, ik heb voor de verkiezingen herhaaldelijk aangegeven op vragen welke coalitie zie je voor je zo links en zo progressief mogelijk. Vervolgens heb je een verkiezingsuitslag en was de combinatie van deze 4 partijen een combinatie waar ik heel erg in geloofde, maar die heeft het helaas niet gehaald. Volgens mij is de verkenning begin april op een ordentelijke, goede manier verlopen. Dat heeft dit voorstel opgeleverd. Wij hebben er alles aan gedaan om dat te laten slagen, maar dat is helaas niet gelukt. Dat is de enige conclusie.

De **VOORZITTER**: De heer Buijt.

De heer **BUIJT** (lr): Mijnheer Postma, ik zit een beetje meewarig naar u te kijken. U heeft een enorme tik gehad. U hebt 6 weken onderhandeld. Totaal onverwachts wordt u overvallen door een partij die, terwijl u denkt ik ga nu de poppetjes verdelen, zegt ik kan er niet mee leven. U gaat vervolgens met die partij verder. U bent niet bereid om op punten tegemoet gaan komen. Dan zegt u de stad moet bestuurd worden, we moeten wel de snelheid erin houden. U bent op een heilloze weg beland, u weet dat zelf, maar u wilt kunstmatig vasthouden aan wij willen weer in het bestuur komen. Het is mislukt, mijnheer Postma. U bent nu een noodgreep aan het doen. U laat zich gijzelen door D66. Zij eisen van u met welke partij u wel en niet deze stad mag besturen. U laat dit toe. U gaat vervolgens met de VVD, die u keihard heeft laten vallen. Nu zegt u heel stoer ik ga geen concessies verder doen. Dan is dit toch een kansloze zaak, waar u aan gaat beginnen?

De **VOORZITTER**: De heer Postma.

De heer **POSTMA** (pro): Voorzitter, ik geloof heel erg in deze nieuwe fase van de onderhandelingen. Er komen nieuwe partijen bij. Die hebben ook ongetwijfeld hun wensen over wat ze in een coalitieakkoord zouden willen. Ik denk dat wij met zijn vijven gaan kijken hoe we, natuurlijk kijk je dan ook naar wat er al op tafel ligt, tot een gezamenlijk verhaal kunnen komen, waar ook de verschillende partijen zich goed in kunnen vinden. Ik heb er

vertrouwen in dat dat gaat lukken. Helaas is daar een tweede poging voor nodig, is het niet in 1 keer gelukt met deze combinatie van partijen, maar ik heb gegeven deze politieke situatie er enorm veel vertrouwen in te hebben dat we er met deze 5 partijen uit gaan komen.

De **VOORZITTER**: De heer Siemons.

De heer **SIEMONS** (50plus): Dank u wel, voorzitter. Ik hoor net de term zo links mogelijk. Ik dacht dat we hier in de raadszaal zitten voor alle Rotterdammers. Als ik dan hoor zo links mogelijk, wat betekent dat voor de andersdenkenden?

De **VOORZITTER**: De heer Postma.

De heer **POSTMA** (pro): Dat is een terechte vraag, voorzitter. Overigens, de referentie was aan een uitspraak voor de verkiezingen. Toen mij werd gevraagd wat voor coalitie zou u het liefst willen, zo links en zo progressief mogelijk. Maar we hebben een stad die ook qua verkiezingsuitslag ongeveer fifty-fifty is en een stad die soms behoorlijk verdeeld is. Dan vind ik het de taak van de politiek om te proberen die verschillen te overbruggen, ook als dat betekent dat je de samenwerking op moet zoeken met partijen die inhoudelijk wat verder van je af staan. Ik vind dat wel mijn taak als politicus. Daarmee ook een stadsbestuur te zijn voor heel de stad, want wij voeren campagne om zoveel mogelijk kiezers aan ons te binden na de verkiezingen. Dat geldt voor ons 45. Dat geldt straks ook voor een nieuw college. Ben je er voor iedereen in de stad, ongeacht of ze gestemd hebben en, als ze gestemd, hebben op wie.

De **VOORZITTER**: De heer Başoğlu.

De heer **BAŞOĞLU** (sp): Dank u wel, voorzitter. U heeft zelf in het verkiezingsprogramma staan van GroenLinks-PvdA dat rechts op de rem trapt en problemen doorschuift. U heeft ook na de verkiezingen gezegd zo links en zo progressief mogelijke coalitie. Dus ik wil u er nogmaals op wijzen veel mensen hebben inderdaad op u gestemd om een links college mogelijk te maken en nu wordt het mogelijk nog rechtser. Hoe reflecteert u daarop? Doet dat niet een beetje pijn?

De **VOORZITTER**: De heer Postma.

De heer **POSTMA** (pro): Voorzitter, dat geldt voor iedere politicus, dat hij het liefst zijn hele programma in een coalitieakkoord zou terug willen zien. Zeker op het moment dat je 23 zetels hebt, dan kun je dat gaan realiseren. Als je dat niet hebt, dan ben je ook aangewezen op samenwerking met andere partijen. Dan vind ik het ook de taak om te kijken of je de verschillen, die verschillen zijn er, daar lopen we helemaal niet voor weg, kan overbruggen, ook in het belang van de stad.

De **VOORZITTER**: Mevrouw Coşkun.

Mevrouw **COŞKUN** (pvdd): Dank u wel, voorzitter. We hadden het de hele tijd over de inhoudelijke vragen, maar u blijft zeggen dat is een kwestie van tellen, dus koppen tellen, en daarmee komen we er. We hebben een andere mening daarover, dat we politiek vanuit inhoud doen. Bent u enig moment opgekomen voor met uw idealen doorgaan en de minderheidscoalitie misschien mogelijk maken? Heeft u daarover nagedacht en daarmee progressief blijven?

De **VOORZITTER**: De heer Postma.

De heer **POSTMA** (pro): Voorzitter, daar hebben we in de verkenningsfase over nagedacht en ook over gesproken met de verkenner. De verkenner adviseerde dat niet. Wij kwamen

overigens tot dezelfde conclusie. In alle eerlijkheid, als je kijkt naar wat er ook deze week weer in Den Haag gebeurt, dan zou ik niemand een minderheidscoalitie aanbevelen. De informateur heeft eerder ook naar buiten gebracht dat de financiële problemen van deze stad aanzienlijk zijn, dat er echt ook pijnlijke keuzes gemaakt moeten worden in een nieuw coalitieakkoord. Dat gaat, is onze inschatting, met een minderheidscoalitie niet lukken, want dan kun je goede afspraken maken voor de mooie dingen waar iedereen achter staat, alleen de pijnlijke bezuinigingen, dan is niemand thuis. Daar heb je voor het hele pakket een meerderheid voor nodig.

De **VOORZITTER**: Mevrouw Coşkun.

Mevrouw **COŞKUN** (pvdd): Afrondend, ik geloof dat wij dat wel bewezen hebben afgelopen gemeenteraadsvergadering over genocide plegen en onze haven niet daarvoor laten gebruiken. Ondanks het feit dat de coalitie en oppositie verdeeld waren, hebben we een akkoord kunnen bereiken. We laten onze haven niet gebruiken voor genocides. Dus er is een mogelijkheid dat wij op grote, zelfs geopolitieke onderwerpen elkaar kunnen vinden. Vindt u niet dat het ook kan op andere onderwerpen in Rotterdam?

De heer **POSTMA** (pro): Voorzitter, ik hoop dat PRO en de Partij voor de Dieren elkaar ook de komende 4 jaar kunnen blijven vinden op de onderwerpen die voor ons allebei belangrijk zijn. Het is, dat heb ik eerder uitgesproken, ook echt onze wens om dingen die je niet in een coalitieakkoord hoeft af te spreken, om die ook aan de raad te laten en om daar ook te kijken of er alternatieve meerderheden kunnen ontstaan, maar uiteindelijk heb je wel een solide basis van een meerderheidscoalitie nodig om deze stad te besturen.

De **VOORZITTER**: Hartelijk dank. Dan zijn wij aangekomen bij mevrouw Zeegers.

Mevrouw **ZEEGERS** (d66): Dank u wel, voorzitter. D66 is de verkiezingen ingegaan met een ambitieuze agenda voor Rotterdam, voor een fijne stad, meer ruimte voor de fiets vergroening en een eigen thuis voor iedereen. Met een nieuwe groene economie, waar ruimte is voor ondernemers en innovatie. Een bruisende stad vol cultuur en horeca. Direct na de verkiezingen is D66 met veel enthousiasme aan de slag gegaan met de formatie met PRO, VVD en DENK. Met deze partijen hebben we wekenlang gezocht naar gezamenlijke oplossingen voor de problemen van deze tijd. Het was een intensieve periode, vaak tot laat in de avond. Het was zeker niet eenvoudig, ook gezien de financiële opgave. De meningsverschillen zijn er, maar de gesprekken waren veelal constructief. Het was onze intentie om er gezamenlijk uit te komen. Toch is dit helaas niet voor alle partijen voldoende gebleken. Uiteindelijk is de VVD eruit gestapt en dat betreuren wij. We realiseren echter dat deze combinatie van partijen niet meer mogelijk is. Dat is een politiek feit waar wij ons toe te verhouden hadden. Daar hebben we dan ook de tijd voor genomen om ons te beraden op de toekomst, terug te gaan naar de reden waarom wij deel uit willen maken van een stadsbestuur, wat onze visie op de stad is en welke doorbraken wij voor ogen hebben, terug naar onze kern. Wat ons betreft staan we voor grote veranderingen. Er is veel aan de hand in de wereld en onze basis is niet op orde. Rotterdammers vragen van ons een daadkrachtig stadsbestuur dat daar voortvarend mee aan de slag gaat, met deze veranderingen, samen met de Rotterdammers. We moeten huizen bouwen voor al die woningzoekenden. Dat betekent dat we ook met zijn allen moeten inschikken om meer ruimte te maken. We moeten onze haven vergroenen en dat betekent dat we moeten investeren in andere bedrijvigheid en nieuwe banen. We moeten aan de slag met onderwijs en cultuur om kansengelijkheid, sociale samenhang en het mentale welzijn van onze jongeren te vergroten. D66 ziet de verkiezingsuitslag nog steeds als een oproep om voortvarend aan de slag te gaan met deze grote doorbraken. Als gezegd, dat vraagt om een stevig, besluitvaardig stadsbestuur, een stadsbestuur dat in goed contact staat met zowel Rotterdammers als met de regio, het Rijk en Europa. Onze fractie is ervan overtuigd dat we deze ambitieuze agenda het beste kunnen

realiseren vanuit een stabiele middencoalitie. Dat hebben we zo na de verkiezingen ook aangegeven. Onze voorkeurscoalitie bestaat in ieder geval uit onszelf, PRO en de VVD. Daarin is ons standpunt ongewijzigd. Daarom hebben wij PRO en de VVD opgeroepen om met elkaar te kijken of er toch voldoende gemeenschappelijke gronden zijn om verder te spreken. Als dat lukt, dan willen we van daaruit verder werken en zien we het CDA en Volt als goede partners.

De **VOORZITTER**: De heer Siemons heeft een vraag.

De heer **SIEMONS** (50plus): Dank u wel, voorzitter. Ik neem aan dat u teleurgesteld bent dat de boel geklapt is. Toch wilt u een verder met een partij die u in de steek heeft gelaten. Hoe kijkt u daar zelf naar?

De **VOORZITTER**: Mevrouw Zeegers.

Mevrouw **ZEEGERS** (d66): Als gezegd. Wij betreuren dat het geklapt is, dat betreuren wij, maar het is ook een gegeven. Dan kijken wij vooral, wat willen wij? Wat willen we met deze stad? Dus zo hebben we daarnaar gekeken. Ik wil in ieder geval alle betrokken partijen heel erg bedanken voor de afgelopen weken, deze samenwerking in de coalitievorming. Een speciale dank ook aan DENK, want wij waarderen onze gezamenlijke geschiedenis om te werken aan een mooier en een inclusieve Rotterdam. We hopen dat de komende jaren ook nog steeds te kunnen blijven doen, ook al is dat mogelijk vanuit andere rollen. Hartelijk dank.

De **VOORZITTER**: De heer Soytekin.

De heer **SOYTEKIN** (denk): Dank voorzitter. Mevrouw Zeegers heeft in een interview aangegeven dat ze het akkoord te links vond. Kan ze dat duiden?

De **VOORZITTER**: Mevrouw Zeegers.

Mevrouw **ZEEGERS** (d66): Er is nu geen akkoord.

De **VOORZITTER**: De heer Soytekin.
De heer **SOYTEKIN** (denk): Er lag voor 90 procent, van wat wij hebben kunnen lezen, iets op tafel waarvan mevrouw Zeegers zegt het is te links. Kan ze dat duiden? Zijn dat bijvoorbeeld te veel investeringen voor D66 op het gebied van armoedebestrijding? Zijn er te veel betaalbare woningen? Waar gaat het precies om?

De **VOORZITTER**: Mevrouw Zeegers.

Mevrouw **ZEEGERS** (d66): Ik heb aangegeven in een interview met het AD dat ik me vanuit het perspectief van de VVD mij kon voorstellen dat het voor hen te veel aan de linkerkant zat, dat dat voor ons ook op onderdelen het geval was, maar ik ga hier niet citeren uit een niet-bestaand akkoord. U zult uiteindelijk zien waar wij onze handtekening onder gaan zetten en daar zal ik mij over verantwoorden.

De **VOORZITTER**: De heer Soytekin.

De heer **SOYTEKIN** (denk): Dan ga ik inderdaad concluderen dat de fractie van D66 investering in armoedebestrijding of investeringen in sociale woningbouw of betaalbare woningen allemaal te links vond, dus ook het mobiliteitsvraagstuk waarschijnlijk, waarbij D66 volgens mij heel veel heeft kunnen krijgen. Waarom houdt de fractie van D66 zo onvoorwaardelijk en krampachtig vast aan de VVD?

De **VOORZITTER**: Mevrouw Zeegers.

Mevrouw **ZEEGERS** (d66): Wij geloven heel erg dat de stad vanuit het politieke midden bestuurd moet worden. Dat hebben wij altijd aangegeven. Wij zien juist de combinatie tussen PRO, we houden dus ook vast aan PRO, en de VVD. We roepen hen beiden op ga elkaar opzoeken. Dus we houden aan beide vast, omdat wij vanuit dat midden denken toch die doorbraken het beste te kunnen realiseren.

De **VOORZITTER**: De heer Soytekin.

De heer **SOYTEKIN** (denk): Dan nog 1 vraag. Kan mevrouw Zeegers zelf ook reflecteren op de uitspraak te veel identiteitspolitiek?

De **VOORZITTER**: Mevrouw Zeegers.

Mevrouw **ZEEGERS** (d66): Ik ga niet andermans uitspraken recenseren. Ik heb dat helemaal niet gezegd. Ik weet niet wat de achtergrond van die opmerking is, dus ik laat het daarbij.

De **VOORZITTER**: De heer Soytekin heeft toch nog een vraag.

De heer **SOYTEKIN** (denk): Het is natuurlijk best een veelzeggende opmerking. Daar moet u toch iets van vinden als fractie van D66?

De **VOORZITTER**: Mevrouw Zeegers.

Mevrouw **ZEEGERS** (d66): Dit is 1 zinnetje uit een persbericht. Ik moet eerst weten wat daarmee bedoeld wordt. Ik denk identiteitspolitiek heeft ook niet direct een hele positieve connotatie bij mij, maar ik weet dus ook niet wat daarmee bedoeld is.

De **VOORZITTER**: De heer Soytekin.
De heer **SOYTEKIN** (denk): Heeft u dat niet gevraagd aan de heer Versnel?

De **VOORZITTER**: Mevrouw Zeegers.

Mevrouw **ZEEGERS** (d66): Nee. Dat heb ik niet gevraagd.

De heer **SOYTEKIN** (denk): Dan is de conclusie u vond het helemaal niet belangrijk, de term of de woorden teveel identiteitspolitiek. Dat vindt u helemaal niet zo belangrijk. Dat is dan de conclusie.

Mevrouw **ZEEGERS** (d66): Ik geloof heel erg in mensenrechten. Ik ben in die zin echt een humanist. Ik denk ieder mens is evenveel waard. Ieder mens heeft het recht om iets te maken van zijn leven. Ik denk dat het heel erg belangrijk is om juist zo een visie op de mensheid en op kansengelijkheid te hebben. Inderdaad, ik heb een liberale visie op hoe de samenleving het beste kan functioneren en dat gaat over mensenrechten, kansengelijkheid. Dat is voor ons de kern van D66. Zo kijk ik daarnaar.

De **VOORZITTER**: De heer Buijt.

De heer **BUIJT** (lr): Ik heb geen vraag aan mevrouw Zeegers. Ik wil wel duidelijk opmerken dat het voor mij echt tot de dag van nu onduidelijk is. U heeft het voor elkaar gekregen om de VVD zover te krijgen dat ze de gesprekken met Leefbaar niet aan willen gaan omdat u dat blokkeert. U heeft het nu zover dat PRO, die DENK de hand had gegeven wij gaan samen deze onderhandelingen in, DENK laat vallen om aan de VVD vast te houden. Ik vind het

onbestaanbaar. U presenteert zich met uw 5 zetels, en u weet dat u in elke combinatie mogelijk bent, als een soort diva die bepaalt we rule the city, D66 bepaalt. De volkspartijen hebben het nakijken, want u presenteert zich als iemand voor heel de stad, maar als het maar een beetje buiten uw eigen gezichtsveld valt, dan blokkeert u de boel. Ik vind het pijnlijk om dat vast te stellen. Ik heb u leren kennen in het college als een hele goede collega, maar ik ben echt diep teleurgesteld in uw houding naar DENK en naar Leefbaar Rotterdam en hoe het u lukt om zowel PRO als de VVD te gijzelen. Ik wil dat gezegd hebben.

De **VOORZITTER**: De heer Dekkers wil hierop reageren.

De heer **DEKKERS** (volt): Voorzitter, dank u wel. Ik zou graag toch willen reageren op de opmerking van een diva. Ik vind het heel legitiem dat je een politiek ideaal hebt en dat je dat nastreeft. Dus ik ben dan benieuwd als Leefbaar zijn eigen idealen nastreeft, hoe zou u zichzelf dan noemen?

De **VOORZITTER**: De heer Buijt heeft een vraag gekregen. U heeft een 30-secondenregel. Dus u mag erop reageren zonder dat er van uw tijd af gaat, maar het is ook uw recht om daar niet op te reageren.

De heer **BUIJT** (lr): Ik voer nu het debat met de partijen die onderhandeld hebben en dadelijk met mijnheer Dekkers. Ik vind het volkomen terecht dat elke partij probeert je gaat de verkiezingen in, je probeert zo groot mogelijk te worden. Na de verkiezingen probeer je recht te doen aan de uitslag. Een zo goed mogelijke afspiegeling van de uitslag is allemaal volkomen legitiem. Wat ik constateer, is dat D66 eerst de weg naar Leefbaar blokkeert via de VVD, dat ze dat voor elkaar krijgen, en daarna de weg bij PRO naar DENK blokkeert. Dat is wat ik vaststel. Dat is een constatering en daar vind ik wat van.

De **VOORZITTER**: De heer Dekkers.
De heer **DEKKERS** (volt): Voorzitter, dan had ik de heer Buijt verkeerd begrepen, want ik dacht dat diva een negatieve connotatie had, maar u zegt complimenten hoe u dat heeft gedaan. Dus die mag u in uw zak steken, mevrouw Zeegers.

De **VOORZITTER**: Wenst mevrouw Zeegers nog te reageren?

Mevrouw **ZEEGERS** (d66): Ja. De uitslag van de verkiezingen was echt fifty-fifty links of rechts, ook al zijn dat wat ouderwetse termen. Zo kijk ik ook wat minder naar de politiek, maar het is echt een heel erg verdeeld landschap. Dan lijkt het mij toch het beste om te kiezen voor een middencoalitie? Zo hebben wij daarnaar gekeken. Wij denken echt dat de stad daar ook het best mee gediend is.

De **VOORZITTER**: Hartelijk dank. Dan is nu het woord aan de heer Versnel.

De heer **VERSNEL** (vvd): Voorzitter, de geschiedenis herhaalt zich niet, maar rijmt wel, is de bekende uitspraak. Dat is omdat we de neiging hebben het verleden te vergeten en fouten te herhalen. In turbulente tijden is het daarom nuttig om in de geschiedenis te duiken en daar wel van te leren. Nadat de formatie van Paars 1 in 1994 mislukte, is dat tussen de onderhandelaars in de plenaire zaal van de Tweede Kamer uitgevochten. Dat was een wanvertoning. Het beschadigde de relaties nog verder en leidde tot een langdurige impasse, die alleen door een kunstgreep van koningin Beatrix kon worden doorbroken. De conclusie was daarna dit moet zo nooit meer. Na de mislukte onderhandelingen tussen VVD, CDA, D66 en GroenLinks in 2017 gebeurde het opnieuw. Dat escaleerde in de vijandigheid en algehele verzuring, die in de landelijke politiek is getreden en waar we tot op de dag van vandaag last van hebben. Ik ga daarom vandaag niet in de inhoudelijke details treden over waarom precies deze coalitievorming is mislukt. Dat kan namelijk niet zonder inschattingen te delen

over waar partijen wel of niet toe bereid waren, waardoor relaties verder beschadigd zouden raken. Ook niet zonder de vertrouwelijkheid over onderhandelingsposities te doorbreken, waardoor het vormen van een nieuw stadsbestuur, dat er nou eenmaal toch zo snel mogelijk moet komen, verder wordt bemoeilijkt. Daarnaast moet me van het hart dat ik, hoewel ik menselijk veel begrip heb voor de belangstelling over waarom dit is mislukt, als politicus toch met verbazing heb kennisgenomen van de verbazing die ik her en der hoor over hoe dit toch kon mislukken. Het is op voorhand hartstikke duidelijk geweest dat dit een politiek buitengewoon ingewikkelde combinatie van partijen was. Al bij het debat over het verslag van de verkenner werd in deze zaal door het meest ervaren raadslid, onze nestor, gesteld dat dit alleen zou kunnen slagen als mijn fractie bij de kruisjes zou tekenen. Ik ben in dat debat ook zelf al duidelijk geweest. Dit ging heel moeilijk worden en het kon ook mislukken. In de afgelopen weken heb ik informeel desgevraagd steevast gezegd dat Parijs nog ver was tegen verschillende van u en dat de kans van slagen in mijn ogen fifty-fifty was. Ik sla niet graag met deuren en ik gebruik niet graag grote woorden, maar als ik iets zeg, dan meen ik het. Dit neemt niet weg dat wij oprecht dachten dat het ook wel kon slagen. Ook dat was gemeend. Daarom zijn we eraan begonnen, hebben we ons zeer compromisbereid getoond en hebben we wekenlang met positieve energie onderhandeld. Ik dank de onderhandelaars van PRO, D66 en DENK voor de collegiale en professionele manier waarop dat ook van hun kant is gegaan. Daarbij hebben we profijt gehad van de begeleiding van de ervaren en energieke informateur Diederik Samsom, die ik bij deze wil danken. Ook zijn we bijgestaan door talrijke fantastische ambtenaren. Heel hartelijk dank aan hen allemaal. Toch hebben wij vorige week de conclusie getrokken dat dit voor ons niet het goede akkoord aan het worden was. Dat was niet vanwege 1 onoplosbaar strijdpunt, maar omdat we er mettertijd steeds iets minder van onszelf in herkenden tot het punt dat wij concludeerden dit wordt te weinig ook ons akkoord. Ik zag onvoldoende ruimte om dat in de onderhandeling bij te stellen. Met PRO en DENK als groot blok aan de linkerkant, D66 in het midden en alleen de VVD op rechts ontbrak de balans in de politieke verhoudingen en was de dynamiek, meer dan wij vooraf hoopten, in ons nadeel. Daarmee verdween ook onze overtuiging dat we in deze samenwerking op een vanuit ons perspectief goede manier zouden kunnen gaan dealen met alle nieuwe vraagstukken, die ook in de komende jaren op het bord van het stadsbestuur zullen komen. Dat is geen verwijt aan welke persoon of partij dan ook, maar het resultaat van de samenstelling en de verhoudingen tussen deze partijen. Deze inschatting werd door mijn fractie uiteindelijk unaniem gedeeld. Als dit onze inschatting is, dan zijn wij er op geen enkele manier toe gehouden om met een in onze hoge, scheef hangende schuit de zee op te gaan. Daarom hebben we ons vorige week teruggetrokken. Niet in een opwelling, niet uit strategie, maar als uitkomst van de politieke afweging die wij hier allemaal voortdurend moeten maken. Doe ik met wat er voor me ligt voldoende recht aan mijn idealen en aan datgene waarvoor ik het mandaat van de kiezer heb gekregen? Het heeft ook harde consequenties en dat spijt me persoonlijk zeer. Hoe nu verder? De VVD wil proberen onderdeel te zijn van de oplossing. Hoewel wij het volste recht en zelfs de taak hebben om de keus te maken die wij hebben gemaakt, beseffen we ook dat dit vertraging veroorzaakt in een tijd waarin de stad dat slecht kan gebruiken. We voelen daarmee de verantwoordelijkheid om met de vervolgstappen niet te dralen. Jeroen Postma en ik hebben elkaar uitgebreid gesproken en op het verzoek van Chantal Zeegers nog eens extra indringend in de ogen gekeken. Ik merk dat ook hij als leider van de grootste partij een zware verantwoordelijkheid voelt om snel een coalitie te vormen die wel voor alle betrokkenen kan werken. Een coalitie met het politieke zwaartepunt in het midden, die vandaaruit naar een nieuwe consensus tussen links en rechts en brede meerderheden in deze raad kan zoeken naar oplossingen op de grote vraagstukken van veiligheid en ons verdienvermogen tot woningnood en verduurzaming. We hebben naar elkaar uitgesproken dat dat slagingskans heeft als we het midden tussen ons in deze coalitie verzwaren. Wij zien in CDA en Volt 2 partijen die al lang bepleiten een dergelijke verbindende rol denken te kunnen vervullen en wij hebben daar vertrouwen in. De VVD is daarom bereid om op zo kort mogelijke termijn de onderhandelingen met PRO, D66, CDA en Volt aan te vangen. Dank u wel.

De **VOORZITTER**: De heer Siemons stond al.

De heer **SIEMONS** (50plus): Dank u wel, voorzitter. Betekent dat dat u, voordat u de onderhandelingen inging, het een beetje verkeerd ingeschat hebt?

De **VOORZITTER**: De heer Versnel.

De heer **VERSNEL** (vvd): Nee. Dat zou ik niet zo zeggen. We hebben vanuit optimisme gedacht. Ik denk dat we altijd de opdracht hebben om dat te doen.

De **VOORZITTER**: De heer Siemons.

De heer **SIEMONS** (50plus): Maar u wist toch waar PRO voor stond en waar DENK voor stond? Daar heeft u in het verleden zelfs mee samengewerkt ook. Dus dat moet toch een verkeerde inschatting zijn geweest?

De **VOORZITTER**: De heer Versnel.

De heer **VERSNEL** (vvd): Ik laat die conclusie aan mijnheer Siemons.

De **VOORZITTER**: De heer Buijt.

De heer **BUIJT** (lr): Dank voorzitter en goede uitleg van de heer Versnel. Heel navolgbaar dat hij dus aangeeft dat hij niet bereid was om bij alle kruisjes te tekenen. Dat was ook vooraf mijn inschatting. Het kan alleen maar slagen als je dat wel doet. Dus wat dat betreft complimenten. Goed dat je die stap gezet hebt, zeg ik tegen collega Versnel, maar het verbaast mij dan vervolgens, net zo goed als D66 het volste recht heeft om maximaal te willen een stadsbestuur wat voldoet aan hun programma, is bij u de inzet maximaal te halen als Leefbaar, dat die rechterkant zwaarder is. Dus dit was het ideale moment geweest om te zeggen Chantal, mevrouw Zeegers, de eerste keer ben ik met u meegegaan, uw voorkeur gedaan. Dat is nu mislukt. Nu gaan we mijn kant doen, want jullie hebben, via de voorzitter, gezegd wij houden elkaar vast. Dat blijkt ook steeds. Waarom heeft u niet op zijn minst die poging gewaagd?

De **VOORZITTER**: De heer Versnel.

De heer **VERSNEL** (vvd): Ik ga niet treden in alle persoonlijke gesprekken die ik in de afgelopen vele weken heb gevoerd sinds de verkiezingen. Het is mijn inschatting dat het geen enkele kans van slagen heeft. Daarom persisteer ik onder de omstandigheden niet in het toch proberen dat af te dwingen.

De **VOORZITTER**: De heer Hamhuis.

De heer **HAMHUIS** (fvd): Dank u wel. Ik vind de VVD een hele interessante partij, want je hebt toch als partij je standpunten. Je hebt een visie waar je met de stad heen wil. Als je die standpunten dan vergelijkt met de standpunten van rechts, dan zijn grote thema's, zoals de auto, ruimte voor de auto, of investeren in de haven, het vliegveld, er zijn veel standpunten die op rechts overlappen met die van de VVD. Linkse partijen staan daar haaks op. Dus waarom kiest de VVD dan toch voor samenwerking met PRO en bijvoorbeeld met Volt nu ook en niet kijkend naar de rechterkant?

De **VOORZITTER**: De heer Versnel.

De heer **VERSNEL** (vvd): Daar is geen meerderheid zonder dat je zou moeten samenwerken met Forum voor Democratie. Alle overeenkomsten tussen VVD en Forum voor Democratie verbleken bij het fundamentele verschil van inzicht over wat voor land dit is en wat voor land dit zou moeten zijn.

De **VOORZITTER**: De heer Hamhuis.

De heer **HAMHUIS** (fvd): Dank u wel. Welk verschil is dat dan? Volgens heer Versnel

De heer **VERSNEL** (vvd): Dat Forum voor Democratie streeft naar een blank Nederland.

De heer **HAMHUIS** (fvd): Dat lijkt me een misvatting, maar dat is misschien voor een ander debat en niet voor hier toepasselijk. Ik heb nog een andere vraag, namelijk over het moment waarop het college of de onderhandelingen zijn geklapt. Het was donderdag na de raadsvergadering of vrijdagochtend. Waarom specifiek dat moment? Heeft dat te maken met de motie van BIJ1 'Drie keer scheepsrecht', die is gesteund door al uw partners, behalve door u? Misschien dat u, toen u de uitslag van die stemming zag, erachter kwam in wat voor gezelschap u verkeerde en daarom de stekker eruit trok?

De **VOORZITTER**: De heer Versnel.

De heer **VERSNEL** (vvd): Nee, daar heeft het niets mee te maken.

De heer **HAMHUIS** (fvd): Oké. Dank u wel.

De **VOORZITTER**: Mevrouw Coşkun.

Mevrouw **COŞKUN** (pvdd): Dank u wel, voorzitter. Ik ga toch mijn verbazing uitspreken, hoewel u zegt dat de verbazing hoeft niet. Wat me nu heel erg verbaast, dat u DENK links noemt. DENK is een autopartij. DENK is voor een vliegveld die niet moet sluiten. DENK is voor ondernemers, voor lokale ondernemers van de oude economie. Dus framen DENK als links is heel erg verbazingwekkend. Mijn enige idee waarom u DENK wil uitsluiten, is toch over de identiteitspolitiek. Daarin is het enige verschil. Dus ik wil toch aan u vragen wat u bedoelt met de identiteitspolitiek. Als socioloog ben ik heel erg geïnteresseerd over de inhoud daarvan. Ik wil van u ook niet een algemeen verhaal horen, maar wat is het precies? Bent u tegen mensen dat zij zichzelf kunnen zijn? Bent u tegen islamofobie, dat we dat moeten tegenhouden, of antisemitisme of lhbt? Dat zijn allemaal onderdelen van identiteitspolitiek. Bent u daar overal tegen?

De **VOORZITTER**: De heer Versnel.

De heer **VERSNEL** (vvd): Nee. Ik zal een stuk zelfreflectie doen. Ik heb er spijt van dat ik de term identiteitspolitiek heb gebruikt, omdat ik heb gemerkt dat dat een beladen term is, die door verschillenden op heel verschillende manieren ook wordt ingevuld. Daarmee dient het zijn communicatieve doel totaal niet. Dus ik ben natuurlijk voor de gelijkheid van alle mensen. Ik ben voor inclusie van alle gemeenschappen, maar ik ben als liberaal principieel voor het bedrijven van politiek vanuit het algemeen belang en niet vanuit deelbelangen en vanuit het bevorderen van specifieke sociale identiteit. Dat is waar het mij om gaat.

De **VOORZITTER**: De heer Soytekin.

De heer **SOYTEKIN** (denk): Voorzitter, wat een laf antwoord is dit. Er waren 2 redenen voor de heer Versnel om eruit te stappen. Twee redenen heeft hij benoemd. Te veel inkomenspolitiek, te veel identiteitspolitiek. Daar is over nagedacht. Nu gaat hij zeggen het

was communicatief niet zo handig. Vertel, zeg ik tegen de heer Versnel, waar het om gaat. Vertel dat u het helemaal niets vond dat er maatregelen genomen moesten worden of dat wij dat misschien zouden willen voor bepaalde groepen. Zeg dat dan.

De **VOORZITTER**: De heer Versnel.

De heer **VERSNEL** (vvd): Ik ben, voorzitter, heel graag bereid om met de collega's van DENK nog eens om tafel te gaan en de lijst door te nemen, maar ik ga dat niet hier in de zaal met u doen. Daarmee doorbreek ik het stellige voornemen dat ik heb gedaan dat ik hier niet een soort autopsie van de tussenstand van die onderhandelingen wil gaan verrichten.

De heer **SOYTEKIN** (denk): Het is echt te makkelijk. U bent de Rotterdammer ook iets beschuldigd. U trekt die stekker eruit. U verraadt alle mensen die aan die tafel zaten. U loopt weg, geeft een reden mee als te veel identiteitspolitiek en nu gaat u zeggen ik ga niet zeggen wat ik daarmee bedoel. Vindt u dat zelf ook niet een beetje laf en te makkelijk?

De **VOORZITTER**: De heer Versnel.
De heer **VERSNEL** (vvd): Nee, dat vind ik niet, anders had ik het niet gedaan, mijnheer Soytekin.

De heer **SOYTEKIN** (denk): Voorzitter, het is het wel. Het is te makkelijk en het is te laf, want u bent al weggelopen bij die onderhandelingstafel en u loopt nu ook weer weg bij het beantwoorden van deze vraag. Identiteitspolitiek moet u kunnen duiden wat u daarmee bedoelt, want het zijn 1 van de 2 redenen. Het is echt niet dat u een heel lijstje van redenen opgaf. Twee redenen, te veel inkomenspolitiek, want u wilt waarschijnlijk niet veel investeren in armoedebestrijding, en te veel identiteitspolitiek, want u wilt geen gelijke kansen voor alle Rotterdammers.

De **VOORZITTER**: De heer Versnel.

De heer **VERSNEL** (vvd): Ik heb er al het een en ander over gezegd. Nogmaals, ik ben graag bereid met u nog een keer de lijst aan voorstellen die onderdeel waren van de tussenstand door te nemen, wat voor ons te veel denken vanuit specifieke deelbelangen was in plaats vanuit het algemeen belang. Dat is waar het mij om gaat.

De **VOORZITTER**: De heer Soytekin.

De heer **SOYTEKIN** (denk): Ik zou dan willen voorstellen om dat gesprek in alle transparantie en openheid met u te voeren, zeg ik tegen de heer Versnel. Dan gaan we dat lijstje met elkaar doornemen. Als dat een belofte is aan de Rotterdammer, dan wil ik u daar graag aan houden. Dan ben ik benieuwd welke voorstellen u heeft gezien in die 90 procent versie.

De heer **VERSNEL** (vvd): Dank u wel.

De heer **SOYTEKIN** (denk): Dus dat is een belofte aan de raad en aan de Rotterdammer, om dat in alle transparantie met elkaar te doen?

De heer **VERSNEL** (vvd): Nee, want we gaan niet de tussenstand van de onderhandelingen met elkaar zitten analyseren. Bovendien, dat is een optelsom van dingen die op papier hebben gestaan, dingen die in notities hebben gestaan, dingen die mondeling zijn overgedragen als wens, als eis. Ik denk ook dat mijnheer steken en ik het er slecht over eens zou worden wat precies dan allemaal de wensen van DENK waren op dat vlak met terugwerkende kracht.

De **VOORZITTER**: De heer Soytekin.

De heer **SOYTEKIN** (denk): Dus de conclusie is DENK had volgens u te veel wensen, of eisen of in gesprek kwamen er dingen aan de orde wat voor u te veel identiteitspolitiek was? Dat is in ieder geval wat dan de conclusie is en wat u zelf nu aangeeft.

De heer **VERSNEL** (vvd): Correct.

De **VOORZITTER**: De heer Başoğlu.

De heer **BAŞOĞLU** (sp): Dank u wel, voorzitter. De VVD heeft het inhoudsloos over het midden, over de VVD. Dat terwijl we in een betaalbaarheidscrisis zitten, een zorgcrisis, een wooncrisis, mede veroorzaakt door de VVD, moet ik erbij zeggen natuurlijk. De vraag is dus niet waar de VVD zich politiek comfortabel bij voelt, maar wat gaat die echt doen om de problemen op te lossen? Dat hoor ik echt graag.
De **VOORZITTER**: De heer Versnel.

De heer **VERSNEL** (vvd): Ik weet niet wat precies de vraag is. Het statement is duidelijk, maar wat is de vraag?

De heer **BAŞOĞLU** (sp): Het gaat niet om waar de VVD zich politiek comfortabel bij voelt. Het gaat erom, wat gaat u echt doen om de problemen op te lossen, die u zelf heeft veroorzaakt? Ik hoor daar helemaal niets over, totaal geen inhoud, ook in uw verhaal niet, zoals vaker niet.

De heer **VERSNEL** (vvd): Dit is niet een verkiezingsdebat. De standpunten van de VVD zijn hartstikke duidelijk. Wij vinden dat wij een serieuze bijdrage te leveren hebben aan het oplossen van de grote problemen waar deze stad voor staat. Dat is wat waartoe wij gehouden zijn en waartoe wij ook bereid zijn om aan een nieuwe poging tot de vorming van een coalitie deel te nemen.

De **VOORZITTER**: Hartelijk dank. Dan is nu het woord aan de heer Achbar.

De heer **ACHBAR** (denk): Voorzitter, als je verrast wordt, weet je soms niet wat je overkomt. Dat is precies wat DENK is overkomen. We hebben 6 weken lang op basis van vertrouwen en een constructieve houding gewerkt aan een coalitieakkoord dat al bijna af was. Helaas kiezen PRO en D66 om het nogmaals met de VVD te proberen. Dan houdt een coalitiedeelname op dit moment voor ons op. Het was een mooi traject in een goede sfeer en toch stoorde ik me aan de uitspraken van de VVD, die het uiteindelijk toch te links vond worden en de zogenaamde progressieve D66 herkende zich daarin. Het was te veel inkomenspolitiek en identiteitspolitiek. Wat daarmee bedoeld wordt, is dus nog steeds onduidelijk. Blijkbaar mag je het niet hebben over groepen die achtergesteld worden. Wat dachten deze partijen, dat wij niet zouden opkomen voor gelijke kansen van Rotterdammers of voor groepen die juist ondervertegenwoordigd zijn in de politiek en hun stem onvoldoende wordt vertolkt in deze raad? Dan heb ik het met name over groepen als de moslimgemeenschap, de Joodse gemeenschap, de Hindoestaanse gemeenschap, de Kaapverdiaanse gemeenschap, de Molukse gemeenschap en de lhbtqia+ gemeenschap. Onthoud 1 ding. Als DENK zullen we altijd opkomen voor groepen die onderdrukt, achtergesteld of ongehoord worden. Dat is ons bestaan. Voor ons maakt het niet uit wie je bent, waar je vandaan komt, in wie je gelooft of van wie je houdt. Wij zijn Rotterdam. Wat ik me wel afvraag, voorzitter, wat gaat PRO hierin doen nu ze ons laten vallen? Schuiven ze nu op naar rechts? Geven ze dan niet meer om gelijke kansen, of om armoedebestrijding of om inkomensondersteunende maatregelen? We zullen het de komende weken gaan meemaken. Wij zijn niet teleurgesteld, niet chagrijnig en zeker niet zielig. Het is wat het is en onze inzet gaat onverminderd door.

De **VOORZITTER**: Hartelijk dank. Dan is nu het woord aan de heer Buijt.

De heer **BUIJT** (lr): Voorzitter, op 8 april spraken we hier met GroenLinks verkenner mevrouw Bouwkamp. Zij adviseerde dat een coalitie van GroenLinks, PvdA, VVD, D66, DENK het meest kansrijk was. De draai die de VVD toen had gemaakt, omschreef zij en dan citeer ik uit het verslag: "De VVD gaf er in eerste instantie de voorkeur aan om samen te werken met Leefbaar en D66. Zij stelde een brede verkenning van coalitie is voor, waarin beide grootste partijen combinaties werden onderzocht. Een week later gaf de VVD aan open te staan voor samenwerking met GroenLinks, PvdA, D66 en DENK als coalitiepartners en deze optie als eerste te willen onderzoeken, belangrijke overwegingen waren dat voor een combinatie met Leefbaar, nu geen zicht is op een meerderheid." Die meerderheid was namelijk na de verkiezingen niet mogelijk, omdat D66 deze blokkeerde en de VVD als een soort kwispelende labrador achter de wens van D66 aan dribbelde. De fietsclub, zoals men elkaar liefkozend schijnt te noemen, ging onder leiding van mijnheer Diederik Samsom aan de slag. Vele ambtenaren, maatschappelijke organisaties en anderen mochten bij de fietsclub langskomen. Maar na de tussenberichten van mijnheer Samsom, waarin juist nog benadrukt werd dat de sfeer zo goed en constructief was en dat de jeugdzorg ook niet zulke leuke dingen moesten gaan doen, trok de VVD na 6 weken onderhandelen, tot verrassing van vriend en vijand, in het zicht van de haven, na zo goed als rond te zijn, plotseling de stekker uit de onderhandelingen. DENK en PRO samen was too much. Het was allemaal een beetje te links. Dus je gaat met 4 linkse partijen in gesprek en bent vervolgens verrast dat het allemaal zo links is. Alsof je een vakantie boekt naar de Sahara en bij thuiskomst klaagt dat er wel heel veel zand was. Maar afgelopen vrijdag waren we bij Leefbaar wel opgetogen. De stap van de VVD was moedig en beter laat dan nooit tot bezinnen komen, dacht mijn fractie. We maakten ons op om de onderhandelingen over te nemen. Wij vonden en vinden oprecht dat het nu aan Leefbaar is om een poging te wagen. PRO heeft op 18 maart met een miniem verschil gewonnen en conform ons democratisch bestel kregen zij het voortouw, mochten zij een verkenner aanstellen, werd hun voorkeursvariant onderzocht en mochten zij een informateur voordragen. We zijn nu 9 weken verder na de verkiezingen en hun poging is geklapt, mislukt, heeft gefaald. De opdracht is door de informateur teruggegeven naar de gemeenteraad. Hij heeft niet gezegd de VVD is eruit onder mijn leiding met dit akkoord, wat bijna klaar is, we gaan bekijken of we andere partijen vinden die zich willen aansluiten. Het is dus een volledig nieuwe periode, nieuwe situatie. Het is ook een democratisch gebruik dat het vervolgens aan de volgende partijen is een poging te wagen, al helemaal als de 2 grootste partijen even groot zijn en die andere partij veel bestuurservaring heeft, van de 7 verkiezingen waar we aan deelnamen 6 keer de grootste of mede de grootste werd, nu onder leiding van ons er een stadsbestuur tot de dag van vandaag bestuurd en dat bestuur meer stemmen heeft gehaald dan de verkiezing daarvoor gewonnen heeft. Maar voor de tweede keer deze formatie kiest de VVD niet voor Leefbaar, maar weer voor links. Duurde het na de verkiezingen nog een week, nu was de keuze in enkele dagen gemaakt. De VVD had de kans zich aan te sluiten bij een blok Leefbaar, DENK, VVD, 20 zetels aangeboden. Zonder die combinatie was er geen linkse combinatie mogelijk. Ging men niet op in. Als wij niet meedoen, komen er in onze plaats 3 linkse partijen, was de angst de eerste keer en misschien wel terecht bij collega Versnel. Ook bood ik mijnheer Versnel aan om te onderzoeken of er een motorblok Leefbaar, VVD, D66 mogelijk, was immers nu 3 partijen die al samenwerkten, en vandaar te kijken, kunnen wij wellicht 2 of 3 kleine partijen vinden die zich willen aansluiten? Ook die deur is keihard dichtgeslagen. Alles leuk en aardig, maar de VVD houdt vast aan de eisen van D66. Waarom zegt de VVD niet tegen D66 alles leuk en aardig, mevrouw Zeegers, maar na de verkiezingen ben ik uw wens tegemoet gegaan om met GroenLinks te onderhandelen. Dat is nu mislukt. Nu verwacht ik ook van jou dat je op zijn minst bereid bent te onderzoeken wat er met Leefbaar mogelijk is. Maar nee. Wederom mag D66 van de VVD bepalen welke richting het opgaat met Rotterdam en de coalitie.

De **VOORZITTER**: De heer Postma heeft een vraag.

De heer **POSTMA** (pro): Voorzitter, er is een verschil tussen het initiatief willen en het initiatief nemen. Ik hoor veel krokodillentranen van de heer Buijt over dat hij toch het initiatief had moeten hebben, want dat is democratisch gebruik. Wat heeft de heer Buijt gedaan om dat initiatief naar zich toe te trekken de afgelopen dagen?

De **VOORZITTER**: De heer Buijt.

De heer **BUIJT** (lr): Als ik de indruk wek krokodillentranen hier te huilen, dan wil ik dat echt wegnemen, want het gaat zoals het gaat. Ik ben ervaren in de politiek. Ik weet hoe het werkt. Wij hebben heel nadrukkelijk gehecht aan een eerlijk verloop. Wij hebben niet aan de voorkant moeilijk gedaan. We hebben jullie de kans gegeven, zoals het betaamt en zoals het hoort. Uiteraard heb ik de pogingen gedaan om de VVD zover te krijgen om nu met ons het initiatief te pakken. Ik constateer tot mijn verbijstering dat ze die kans laten lopen. Dat is wat ik geconstateerd heb de laatste dage. Daar spreek ik nu mijn teleurstelling over uit.

De **VOORZITTER**: De heer Versnel.

De heer **VERSNEL** (vvd): Je kan wachten totdat je de beurt krijgt, maar in de politiek zijn we allemaal voortdurend aan de beurt. Ik heb ook aan mijnheer Buijt, zoals ik ook in mijn eerste termijn zelf heb aangegeven, signalen afgegeven dat het nog helemaal geen gelopen race was. Dus mijn vraag is, wat heeft Buijt in de afgelopen weken gedaan om ook klaar te staan voor het moment dat het eventueel zou mislukken? Mijn constatering is helemaal niets. Hij kan opnieuw de druk op mij leggen om te zeggen wij moeten D66 erbij trekken, maar wat heeft mijnheer Buijt zelf gedaan om de relatie met D66 te herstellen en die mogelijkheid enige kans van slagen te geven?

De **VOORZITTER**: De heer Buijt.

De heer **BUIJT** (lr): U was aan zet. U koos ervoor om deze onderhandelingen aan te gaan. Wij zijn met elkaar het college blijven vormen. Wij hebben elkaar nog wekelijks goed gesproken op collegeonderhandelingen bij de B&W vergaderingen. Wij zijn voortdurend nog met elkaar in contact geweest. Het is verder aan u geweest om die onderhandelingen te laten slagen. Het moment dat die mislukken, wat dus nu gebeurd is, ontstaat er een nieuwe situatie en gaan wij kijken welke mogelijkheden er zijn. Ik constateer dat u weigert om serieus die mogelijkheden te onderzoeken. Dus ik kan vaststellen, voorzitter, buiten het feit dat ik de houding van D66 misplaatst en stuitend vind, dat nu de VVD voor de tweede keer samenwerking met linkse partijen verkiest. Het is wel cynisch. De minst linkse partij wordt aan de kant geschoven en daarvoor komen terug een extra D66 zetel en een CDA, wat in ieder geval het CDA niet naar rechts getrokken heeft de laatste jaren. Dus ik vind het ook nog een beetje cynisch, maar ik stel vast dat de VVD, nu voor de tweede keer het getalsmatig mogelijk is met Leefbaar samen te werken, uitspreekt we willen nu niet met Leefbaar, we willen een links stadsbestuur, kortom, wij zijn een linkse partij geworden.

De **VOORZITTER**: Mevrouw Zeegers.

Mevrouw **ZEEGERS** (d66): Ik wil toch reageren op de woorden van de heer Buijt over de positie en de rol die wij als D66 in dit verhaal oppakken. Het is ontzettend belangrijk dat iedere partij mag strijden voor waar die voor staat. Dat hebben wij ook gedaan. Het lijkt nu net alsof, omdat wij niet doen wat u graag wil, wij stuitend gedrag vertonen. Dat werp ik echt verre van mij. Het is doodnormaal dat je als partij zegt wij gaan voor onze idealen. Wij gaan voor dat politieke midden, voor een sociaalliberale stad. Dat is waar wij voor staan. Maakt ons niet stuitend, maakt ons een doodnormale politieke partij, net als ieder ander die gaat voor zijn idealen.

De **VOORZITTER**: De heer Buijt.

De heer **BUIJT** (lr): Zo is dat helemaal en dat neem ik u ook helemaal niet kwalijk. Dus als dat uw interpretatie is van mijn bijdrage, ik constateer dat deze onderhandelingen geklapt zijn, dat u vervolgens bij de VVD de weg richting ons afsluit en bij PRO de weg richting DENK afsluit. Dus u neemt een hele aanmatigende houding aan. U weet in elke combinatie komt u terug. Dus u moet ook die verantwoording nemen dat andere mogelijkheden, die misschien niet uw favoriete wens zijn, ook het onderzoeken waard zijn. Ik merk dat u beide kanten geblokkeerd heeft en dat nu DENK aan de kans staat en dat wij al hele tijd aan de kans staan. Nogmaals, ik sluit me heel erg aan bij de woorden van de heer Achbar waar hij mee afsloot. Ik ga hier niet zielig staan doen. Ik ga niet een potje staan huilen. Ik geef de feiten. Zo is het gelopen. Zo had het kunnen lopen. We hebben met deze situatie te maken en we gaan zien wat er gaat gebeuren. Er zal nog veel moeten veranderen blijkbaar. Ik hoor dat PRO daar niet toe bereid is, dus ik denk dat we uiteindelijk toch in een volgende fase komen. Dus wie weet wat er dan nog op tafel ligt. Maar dat is hoe het er nu voorstaat, mevrouw Zeegers.

De **VOORZITTER**: Mevrouw Zeegers.

Mevrouw **ZEEGERS** (d66): Wij hebben echt, behalve Forum voor Democratie, geen enkele partij uitgesloten. Wij hebben gezegd het zou mooi zijn als PRO en VVD bij elkaar aan tafel komen en van daaruit verder te werken. Niemand uitgesloten, wij zijn niet weggelopen bij onderhandelingen, dus ik laat mij dat ook niet zeggen. Tot slot, voorzitter, ik heb ook niet gezegd dat u bent weggelopen uit de onderhandelingen. Ik heb alleen geconstateerd dat u een bepaalde rol aanneemt die ik onprettig vind. Daar laat ik het nu bij. Ik heb gezegd wat ik heb gezegd.

De **VOORZITTER**: De heer Postma.

De heer **POSTMA** (pro): Voorzitter, ik zit toch met enige verbazing naar het verhaal van de heer Buijt te luisteren, want ik mocht de term krokodillentranen niet gebruiken, maar het heeft wel een hoog slachtofferschap gehalte, met in alle eerlijkheid wel het toppunt het verwijten van D66 dat zij politiek bedrijven. Ik begin wel beter te begrijpen waarom het Leefbaar iedere keer maar niet lukt om een meerderheid in deze raad te vinden, want wachten totdat je op een gegeven moment een keer een coalitie in de schoot geworpen krijgt, dan kun je wachten tot je een ons weegt.

De **VOORZITTER**: De heer Buijt.

De heer **BUIJT** (lr): Als onze meest natuurlijke partner, de VVD, zonder die partij kunnen wij geen coalitie vormen, van de andere partij te horen krijgt wat jullie ook willen, wij gaan niet met Leefbaar om tafel zitten, dat doen wij niet, dan kan ik 10 keer koffie gaan drinken, dan kan ik 6 keer in het park gaan wandelen, dan kan ik bij 4 sushitenten gaan eten, allemaal leuk, maar zo werkt het niet, mijnheer Bosma. Zo is het gelopen. Ik doe er alles aan om deze stad te behoeden voor zo een links college wat nu dreigt. Als ik het nu mag geloven, gaan we weer een stukje de goede kant op, want u gaat veel toegeven dadelijk in de volgende onderhandelingen. Dus dat is positief. Wij hebben alles eraan gedaan. Ik heb met alles en iedereen gebeld, ook het afgelopen weekend nog. Dit is wat de uitkomst is. Maar verwijt mij niet dat ik deze stad heb uitgeleverd aan uw bestuur. Ik heb er alles aan gedaan en ik moet helaas constateren dat het ons niet gelukt is.

De **VOORZITTER**: Mevrouw Zeegers.

Mevrouw **ZEEGERS** (d66): Ik wil for the record wel vaststellen dat ik niet heb gezegd dat ik met niemand om tafel wil. Ik dacht dat u dat suggereerde, maar dat zou ik echt een verkeerde

conclusie vinden. Wij besturen nu de stad de afgelopen 4 jaar, dat ben ik met u eens, dat hebben we op een hele plezierige manier gedaan met Leefbaar Rotterdam, met DENK. Dat zijn voor ons prima partners, maar we hebben natuurlijk idealen die wij vanuit die samenwerking die we nu voor ogen hebben meer denken te kunnen realiseren. We hebben niemand uitgesloten. Ik heb niet gezegd dat ik met mensen niet aan tafel wil. Ik zie ook echt dat wij in de toekomst op een goede manier nog kunnen samenwerken. Dat wil ik toch helder hebben.

De **VOORZITTER**: De heer Buijt.

De heer **BUIJT** (lr): Mijn verwijt is ook niet dat u voor uw idealen strijdt. Het zou gek zijn als u dat niet zou doen. Mijn probleem is dat ik met de VVD wil voorstellen, laten wij dan ook met mevrouw Zeegers om tafel gaan zitten. Laten wij dan ook kijken met die 21 zetels wat te kunnen bereiken. Dan krijg ik steevast te horen nee, mijnheer Buijt. Mevrouw Zeegers blijft vasthouden wij willen alleen dit. Nogmaals, dan kan ik allerlei dingen gaan doen, maar dat is wel de situatie. Dus dat is niet zozeer dat je iemand uitsluit, alleen je blokkeert om op dit moment ook die optie te onderzoeken. Dat is toch eerlijk hoe het is? U zegt toch niet dadelijk, tenminste, misschien heb ik dat gemist in uw bijdrage, we hebben gehoord mijnheer Postma stelt nu voor dat we met CDA en Volt erbij gaan praten, maar ik vind het ook interessant om diezelfde combinatie met Leefbaar uit te lopen? Dat zegt u toch niet?

Mevrouw **ZEEGERS** (d66): Nogmaals, ik denk dat wij hebben gekeken naar met welke partijen kunnen we onze idealen het beste vormgeven. Het is niet dat wij hebben gezegd we willen totaal niet met die partijen om tafel. We zitten notabene nu al met elkaar in het college. Dat gaat prima, maar we gaan natuurlijk wel eerst kijken naar waar onze voorkeur ligt.

De heer **BUIJT** (lr): Ik voorzie een derde ronde dat wij elkaar nog tegen gaan komen. Succes.

De **VOORZITTER**: Hartelijk dank en dan is nu het woord aan de heer Hamhuis.

De heer **HAMHUIS** (fvd): Voorzitter, na bijna 2 maanden heeft de VVD dan toch eindelijk het licht gezien. Gelukkig maar, want anders was deze stad vrijwel zeker overgeleverd aan de grillen van links. Daar zit helemaal niemand op te wachten. Voorzitter, ik begreep het al niet en nog steeds niet, want waarom koos de VVD toch telkens voor de moeilijke weg, de weg van het samenwerken met een partij waarvan de waarden en de standpunten echt totaal haaks staan op die van de VVD en dat terwijl aan de rechterkant een meerderheid lag voor een goed en stabiel bestuur? Want als het nu gaat om veiligheid, ruimte voor de auto, het vliegveld, investeringen in de haven en minder regels voor onze geweldige ondernemers, dan moet dat de VVD toch als muziek in de oren klinken? Een college op rechts, dat er lag en nu weer ligt door de moeilijke keuze van de VVD om te stoppen met de vorming van dit nogal linkse college. Mijn complimenten daarvoor. Voorzitter, ik hoop dat we de afgelopen 2 maanden verspilde tijd ook iets hebben geleerd. Dat is dat ook maar een poging tot een samenwerking met PRO tot helemaal niets zal leiden, want het radicaal-linkse GroenLinks deel in deze partij stemt blijkbaar mee met de moties van BIJ1 alsof het de normaalste zaak van de wereld is. Ik zeg wel GroenLinks deel in deze partij, maar tegen de PvdA restanten in deze partij zou ik willen zeggen, wie houden jullie nog voor de gek? Alle arbeiders zijn inmiddels allang weg bij jullie partij en die zijn vol trots lid geworden van Forum van Democratie en Leefbaar Rotterdam. Dan rijst wel de vraag, hoe nu verder? Voor ons is dat glashelder. Bij de verkiezingen zijn er 2 partijen geweest die beide een prachtig resultaat hebben behaald van 11 zetels. De ene partij had iets meer stemmen dan de ander. Dus vandaar dat zij logischerwijs een eerste aanleginitiatief kregen voor de vorming van een college. Maar dat is mislukt en inmiddels zijn 2 maanden tijd verspild. Wat ons betreft is het nu niet meer dan logisch dat Leefbaar Rotterdam het initiatief krijgt in de vorming van een nieuw college. De opdracht ligt inmiddels weer bij de raad, zo konden we lezen in de brief van

de informateur. Er zijn ongetwijfeld partijen die het hier niet mee eens zijn en die nu weer PRO initiatief willen geven, maar ik vraag me dan wel af, wat moeten we dan doen? Moeten we PRO oneindig lang initiatief laten krijgen, omdat zij net iets meer stemmen hebben behaald, terwijl het een partij is die evenveel zetels heeft en dat telt immers? Stap over die partijpolitiek heen en kies voor een eerlijke politiek. Leefbaar is nu aan zet. Wij hopen de komende periode op een constructieve tijd, waarin alle partijen met elkaar om tafel gaan en overlappende standpunten zullen vinden en zullen uitwisselen. Onze deuren staan voor iedereen open voor de vorming van een rechts, betrouwbaar en stabiel college. Dank u wel.

De **VOORZITTER**: Hartelijk dank. Dan is nu het woord aan de heer Segers-Hoogendoorn.

De heer **SEGERS-HOOGENDOORN** (cda): Voorzitter dank. Ook ons en mij heeft het nieuws van vorige week vrijdag enorm verrast. Tegelijkertijd ook weer niet, want we wisten, dat zei de heer Versnel ook al, dat er 4 partijen met elkaar aan tafel zaten die behoorlijk wat verschillen te overbruggen hadden. De inhoud, daar moet je overbruggen, maar dan heb je ook mensen nodig en partijen die een rol vervullen om te verbinden. We krijgen de afgelopen week een aantal antwoorden en ook hier weer in de raad van wat daar allemaal gebeurd is en tegelijkertijd ook een hele hoop antwoorden niet. Dat is ook volstrekt terecht. Ik sluit me heel erg aan bij de woorden van de heer Versnel dat je daar, zoals hij dat zegt, geen autopsie op moet plegen, omdat je het niet los van elkaar kunt zien, maar vooral ook omdat je de onderlinge verhoudingen niet nog verder wil verslechteren. Voorzitter, dat brengt ons bij nu en we moeten vooral vooruitkijken. Als CDA hebben wij in de verkenningsfase gezegd wat ik nu opnieuw ga zeggen. Wij vinden dat deze stad een bestuur nodig heeft met een langetermijnperspectief op de stad over bestuursperiodes heen, niet de navelstaarderige manier van we hebben nu een coalitie, we gaan amper 3,5 jaar besturen en dan is het weer aan een ander. Het moet over bestuursperiodes heen. Dat is 1. Twee, er is bestuurlijke daadkracht nodig. Geen politieke spelletjes, bestuurlijke daadkracht. Daar hoort onder andere bij dat als je over die 4 jaar heen kijkt, dat je dus ook zorgt voor brede meerderheden. Het is een krappe meerderheid moet de uitzondering zijn en een brede meerderheid moet het uitgangspunt zijn. Dat is 2. Ten slotte, het derde punt, wij vinden dat er een stadsbestuur nodig is in de tweede stad van Nederland, deze internationale stad, met lijnen naar Den Haag en Brussel die zo kort als mogelijk zijn. Voorzitter, anders dan dat het zonde is dat we 2 maanden tijd verloren hebben, is het misschien ook wel de bedoeling geweest dat dat gebeurd is. Daarom staan we er als CDA ook totaal hetzelfde in als 2 maanden geleden. Dat hebben wij ook aan de partijen die met ons contact hebben opgenomen gezegd. Dus wij staan klaar om een rol te vervullen in een volgende bestuursperiode. Voor het CDA maakt het in feite dus ook niet uit of je dat vanuit een oppositie- of een coalitierol doet, want je hebt een verantwoordelijkheid te nemen. Wij zijn ook bereid om niet alleen op de inhoud bruggen te slaan, maar ook in personen, in houding en in bestuurlijke stijl, want dat is hartstikke nodig. Ik heb ook, voorzitter, geconstateerd de afgelopen week dat niemand anders de regie heeft gepakt en dat de heer Postma mij heeft opgezocht en met een voorstel is gekomen, wat zojuist door meerdere partijen is benoemd. Ik heb daarvan gezegd het is voor mij niet anders dan dat het 2 maanden geleden was. Dit was voor ons een variant waar wij vonden dat het aan de 3 voorwaarden, die ik net heb benoemd, voldoet en daarom staan we er dus nog steeds heel positief in. Voorzitter, over die links rechts. Er werd net een keer volgens mij ook bij het CDA aan gerefereerd. Ik heb al eerder gezegd het is de olifant in de Kamer, maar ik wil dan toch de grondlegger van het CDA, de heer Steenkamp, citeren. “Het CDA is geen toeleveringsbedrijf voor links, maar ook geen schuiltent voor rechts.” Ik kan het niet beter zeggen, voorzitter, en daar wil ik het voor dit moment bij laten.

De **VOORZITTER**: Hartelijk dank en dan is nu het woord aan mevrouw Coşkun.

Mevrouw **COŞKUN** (pvdd): Dank u wel, voorzitter. We hebben veel gehoord over de procedures en wie met wie wat deed de afgelopen tijd, maar niet veel gehoord over de

inhoud helaas. We hebben heel erg geprobeerd om eruit te krijgen, te onderhandelen met partijen wat was echt niet goed inhoudelijk, maar helaas hebben we niet veel daarvan kunnen horen, behalve dan wie met wie. We hebben ook niet gehoord over het recht van jezelf zijn, of je nou een moslima bent, Joods, christen of veganist om al wat leeft te sparen. Dus identiteitspolitiek, waarvoor wij leven, om te kunnen zijn wie wij zijn. Identiteitspolitiek is niet links of rechts. Het is het recht om jezelf te kunnen zijn. Wat wij verder ook niet gehoord hebben, is hoe wij verdergaan met de duurzame economie gaan creëren, een van de belangrijke redenen waarom VVD er uitstapte, om de economie te versterken van de oude economie. D66 is heel erg gecharmeerd van de transitie naar een nieuwe economie. Grote uitdagingen, grote klimaat- en biodiversiteitscrisis, hoe wij die uitdagingen gaan aanpakken, dat is ook niet links of rechts, maar progressief. Nu dat PRO die rol niet kan vervullen met VVD en D66, zullen wij alles op alles zetten om op te komen voor de progressieve stappen in deze richting voor een Rotterdam waarin iedereen zichzelf kan zijn, mens en dier, voor een politiek vanuit inhoud, op basis van maatschappelijke en wetenschappelijke kennis volgens organisaties zoals de Wereldgezondheidsorganisatie. Op basis van deze belangrijke kennis voor schoon water, schone lucht, schone aarde, basis voor alle Rotterdammers, voor mens en dier, zodat iedereen zichzelf kan zijn. Dank u wel.

De **VOORZITTER**: Hartelijk dank. Dan is nu het woord aan de heer Dekkers.

De heer **DEKKERS** (volt): Voorzitter, op 8 april bespraken we als raad de brief van de verkenner. Daarin stonden best een aantal zaken die we gezamenlijk als raad constateerden. We zijn namelijk een stad met grote opgaven, waar we ook tempo moeten gaan maken. Het idee is om de transitie rond onderwerpen als het verduurzamen van de haven, mobiliteit, vergroening en de woningbouw ook echt samen vorm te gaan geven, vanuit een gedeelde visie voor de lange termijn. Tegelijkertijd willen we als Rotterdam een sterke partner zijn voor het Rijk en voor Europa. Het advies was toen om de verdere onderhandelingen vorm te geven met PRO, D66, VVD en DENK. Wij zagen echt wel de logica aan de ene kant. Drie partijen zaten al in het college en er zou een ruime meerderheid ontstaan. Aan de andere kant zagen we ook de uitdagingen op de inhoudelijke as. Er stond best wel wat spanning op de lijn links-rechts, progressief-conservatief. Nu staan we hier weer, want afgelopen vrijdag brak de VVD de onderhandelingen af. Voorzitter, voor vandaag zijn we benieuwd naar een tweetal zaken. Hoe reflecteren de partijen op de stukgelopen onderhandelingen? Ik wil ook danken voor de inbreng en de inzichten die daarin zijn gegeven, maar ook, hoe gaan we verder? Voor Volt blijft dat onveranderd als we dat vergelijken met 2 maanden geleden. Wij willen inzetten op een college dat positief naar de toekomst kijkt en progressief in de wereld staat, want Europa en Rotterdam moeten plekken zijn waar iedereen kansen heeft. Volt zal zich blijven inzetten voor een betaalbare en bruisende stad voor starters, studenten en gezinnen, een eerlijke stad waar niemand buiten slaapt en een sterke stad en haven van de toekomst. Daarom staan we klaar om het gesprek te voeren. Dank u wel.

De **VOORZITTER**: Hartelijk dank. Dan is nu het woord aan de heer Siemons.

De heer **SIEMONS** (50plus): Voorzitter, een korte bijdrage vanaf deze kant. Dat scheelt weer tijd in lopen. We hebben als kleine ouderenpartij maar weinig in de melk te brokkelen. Dat begrijpen we heel goed. Of dat dan dadelijk een linkse of een rechtse coalitie wordt, we hopen in ieder geval dat de ouderen daar niet de dupe van worden en dat daaraan gedacht wordt. Dat is de grootste zorg die wij dan ook maar uiten naar welke partij er ook dadelijk de coalitie gaat vertegenwoordigen.

De **VOORZITTER**: Hartelijk dank. Dan is nu het woord aan de heer Van Dijk.

De heer **VAN DIJK** (cu): Dank u wel, voorzitter. Toen de onderhandelende partijen van de coalitie in wording het meireces succesvol hadden overleefd, dachten wij dat het bordes voor

een nieuw stadsbestuur aanstaande was, maar Parijs bleek voor de heer Versnel toch te ver. Nu gaat hij het misschien alsnog proberen te halen. Voorzitter, wij danken de heer Samsom voor het beantwoorden van de vragen. Het was vooral erg summier en niet heel veelzeggend, maar we zijn wel blij dat hij inzicht gegeven heeft in de organisaties waarmee de partijen gesproken hebben. Behalve de voetbalclub Feyenoord, misten wij nog 2 andere opvallende namen. Dat is namelijk Voor Goed Agency, het netwerk van Rotterdamse impactondernemers, en SKIN-Rotterdam, koepel van internationale kerken in de stad. Wat ons betreft cruciale organisaties. Ik weet niet waarom er niet met hen gesproken is, maar misschien kan in de komende onderhandelingen alsnog de rode loper worden uitgerold om met deze partijen in gesprek te gaan. Ze vertegenwoordigen beide grote groepen in de stad, die nu niet aan tafel gezeten hebben. Voorzitter, in het debat naar aanleiding van de verkenning heb ik het met u gehad over de wielen van de bus. Ze gingen rond en rond tijdens de onderhandelingen, maar op volle snelheid moest er een noodstop gemaakt worden, omdat het VVD-wiel van de wagen liep en de buschauffeur zegt dag. Wat er daarna gebeurde, daar zouden ze in de Formule 1 met bewondering naar kijken. In no-time een bandenwissel die tegelijkertijd de bus transformeert in een driewieler met 2 zijwielen. Voorzitter, ChristenUnie Rotterdam had ook zo een zijwiel kunnen zijn, maar partijen hebben andere keuzes gemaakt. Natuurlijk zijn we daarover teleurgesteld en tegelijkertijd snappen we het ook. De ChristenUnie brengt op een aantal fronten echt een uniek geluid. Christelijke politiek heeft absoluut kenmerken van identiteitspolitiek. Niet om onze ideeën aan anderen op te leggen, maar wel vanuit de volle overtuiging dat we als gelovige mensen, als christenen in deze stad, een heilzame bijdrage kunnen leveren om Rotterdam, alle Rotterdammers, ongeacht hun geloof, afkomst en identiteit te laten bloeien. Ondanks onze constructieve opstelling, lijkt dat nu te leiden tot een veilige keuze voor andere partijen aan tafel. Voorzitter, het zij zo. Vanuit de raad zullen we blijven strijden voor meer plekken van ontmoeting en geloof, voor meer naastenliefde, minder eenzaamheid en een sterke sociale basis. Vanuit dat perspectief strijden we ook tegen dakloosheid. We zijn blij dat de thematafel volgende week wordt voortgezet. Wij geloven nog steeds in een stadsakkoord waarin we concrete stappen kunnen zetten voor het oplossen van de dakloosheid. Voorzitter, wij wensen alle partijen die nu om tafel gaan wijsheid en doortastendheid toe, zodat er nog voor de zomer een nieuw college is, met hopelijk voldoende inkomens en identiteitspolitiek. In de geest van Pinksteren vond ik een hoopvol adagium in het lied de wind draaien, prachtig gezongen door Leona Stalenberg tijdens de herdenking van het bombardement op 14 mei op plein 1940. Ik hoop dat we de wind kunnen draaien en dat we samen blijven lopen, blijven lopen tot we vliegen en dat we altijd blijven hopen.

De **VOORZITTER**: Hartelijk dank. Dan is nu het woord aan de heer Başoğlu.

De heer **BAŞOĞLU** (sp): dank u wel, voorzitter. Waarom sta ik hier? Waarom zitten we in deze zaal? Om eindeloos te praten of om wat te doen? Toch niet om zomaar wat te doen, maar om het volk echt te vertegenwoordigen? Daar zijn we hier voor. We zijn hier om Rotterdam beter te maken, om het leven van Rotterdammers mooier te maken, om onze samenleving te verrijken, om ervoor te zorgen dat iedereen in vrijheid kan leven. Een Rotterdam met echte democratie, waar Rotterdammers echte beslissingen kunnen maken over hun geliefde stad. Daarom sta ik hier. Voor de SP draait het om menselijke waardigheid. Iedereen moet als volledige mens, volwaardige mens kunnen leven in vrijheid, met volop mogelijkheden en met respect. Voor de SP draait het om gelijkwaardigheid. Iedereen in Rotterdam moet toegang hebben tot basisvoorzieningen, zekerheid van onderwijs en zorg, wonen en werk. Voor de SP draait het tenslotte ook om solidariteit, georganiseerde solidariteit. Geen liefdadigheid, geen maatschappij waarin er extreme ongelijkheid is, maar een maatschappij waar niemand tekort komt, omdat we alles goed hebben geregeld. De gemeenteraad hoort de menselijke waardigheid, gelijkwaardigheid en solidariteit volop te bevorderen. De SP is er om dit te bevorderen. We zijn vandaag hier, omdat de zogenoemde Volkspartij voor Vrijheid en Democratie, de VVD, uit de onderhandelingen is gestapt. Het idee was dat de VVD samen met

PRO, D66 en DENK zou proberen om de stad betaalbaarder, veiliger en groener te maken. Het is niet gelukt. Dit is geen vernieuwing. Dat was geen vernieuwing. Het is oude wijn in nieuwe zakken. Het zijn juist de partijen die nu zeggen verandering te willen, die jarenlang zelf hebben bijgedragen aan het maken van een onbetaalbare stad, doordat verdienmodellen boven mensen zijn gesteld. Rotterdam kan niet verder met dit formatiespel, waarin er 6 weken diep in de ogen wordt gekeken om vervolgens weer terug te keren naar dezelfde oude middenpolitiek. Rotterdam heeft juist een stadsbestuur nodig dat de betaalbaarheidscrisis durft aan te pakken. Afgelopen dinsdag nog stond ik op de Centrum markt en het enige wat ik hoorde was de frustratie en moedeloosheid van mensen naar de politiek, die niet ingrijpt om de stad betaalbaarder te maken. Daarom blijft de vraag staan, wat had PRO echt verwacht van de onderhandelingen? U onderhandelde over een pakket met meer sociale woningbouw, meer ruimte voor wooncoöperaties en autoluwe straten, maar op het moment dat de VVD dat de links vindt, vragen wij ons toch af waarom PRO over de rechterflank ging zonder aan het begin te onderzoeken wat er bereikt kan worden met een links en progressief college. Dus, voorzitter, met de SP valt te praten, maar absoluut niet over een sociaal sausje over asociaal beleid, niet over een akkoord waarin betaalbaarheid een mooie paragraaf is, maar winst boven de mensen blijft staan en niet over praatjes voor meer bewonersinspraak wanneer alleen echte investeringen in bewonerszeggenschap het verschil kunnen maken. Onze inzet is duidelijk. Meer betaalbare woningen, sterk en betaalbaar ov, zorg zonder winstlogica, echte zeggenschap voor bewoners en een stad die niet wordt bestuurd door pandjesbazen en multinationals, maar voor de werkende klasse, de Rotterdammer die de mouwen opstroopt en de stad maakt tot wie zij is. Daarom vragen wij aan PRO en D66 in uw verkiezingsuitingen ging het in meer of mindere mate over betaalbaarheid. We vragen jullie om te breken met de achterhaalde rechtse reflex en echt in te zetten op een betaalbaar Rotterdam, want voor de SP is 1 ding helder. Rotterdam is niet onbetaalbaar geworden door pech, Rotterdam is onbetaalbaar gemaakt. Er moeten andere keuzes worden gemaakt. Durf te kiezen, durf te strijden, durf te winnen voor menselijke waardigheid, gelijkwaardigheid en solidariteit voor Rotterdam. Ik heb nog 1 vraag. Ik zag in de lijst van organisaties die zijn uitgenodigd een omissie, of tenminste, ik hoop dat het een omissie was en dat ze wel zijn uitgenodigd, maar de vakbonden zijn niet uitgenodigd. Dat vind ik wel erg, dus ik hoop dat dat hersteld zal worden. Daar hoor ik graag van misschien PRO wat over. Tot zover.

De **VOORZITTER**: Hartelijk dank. Dan is tot slot het woord aan de heer Isaack. Wil de heer Postma hier nog op reageren? Ik wist niet zo goed aan wie de vraag was gericht.

De heer **POSTMA** (pro): We hebben veel partijen gesproken en deze zijn zeker uitgenodigd, maar u heeft gelijk dat ze niet aanwezig zijn geweest. Dus dat is een serieuze omissie, die we graag in het vervolg wel zouden herstellen, want ik ben het helemaal met u eens dat het een belangrijke partner is.

De heer **ISAACK** (bij1): Dank u wel, voorzitter. Dat de onderhandelingen tussen deze 4 partijen in de huidige samenstelling niet zijn gelukt, heeft ons als BIJ1 eerlijk gezegd niet verbaasd. Omdat er grote verschillen bestaan tussen deze partijen, is het toch volkomen logisch? Hoe ga je betaalbaar bouwen als je de markt zijn gang laat gaan? Hoe ga je vergroenen? Hoe ga je ongelijkheid keihard aanpakken als je winst boven alles stelt? De vraag rijst, hoe nu verder? Onze oproep is, zoek links op. Deze stad heeft niets aan verwaterde, halve oplossingen voor de grote en acute problemen in deze stad, problemen die vragen om radicale en daadkrachtige oplossingen. Wat BIJ1 betreft zien wij nog steeds onze verantwoordelijkheid in de oppositie als linkse waakhond. Nogmaals, zoals wij tijdens het duidingsdebat hebben aangegeven, staan wij altijd open om samen te werken daar waar wordt bijgedragen aan het oplossen en aanpakken van structurele ongelijkheid in deze stad, oplossingen voor alle Rotterdammers. Tot zover.

De **VOORZITTER**: Hartelijk dank, de heer Isaack. Dan zijn we hiermee aan het einde komen van de eerste termijn van het debat. Ik kijk of er behoefte is aan een tweede termijn. De heer Postma.

De heer **POSTMA** (pro): Dank u wel, voorzitter. Ik zou willen vragen om een korte schorsing. Wij dienen in de tweede termijn graag een motie in om de raad akkoord te vragen voor het vormgeven van het vervolg, waarin we de heer Samsom verzoeken om opnieuw informateur te zijn en daar een tweede informateur naast te zetten, naar wel vermenen van D66 huize.

De **VOORZITTER**: Hoelang wilt u schorsing?

De heer **POSTMA** (pro): Een minuut of 20. Dan kan kunnen we de motie ook nog verspreiden en kan iedereen die goed lezen.

De **VOORZITTER**: Dan stel ik voor tot 11.30 uur en dan gaan we echt meteen hier zitten. Dus zorg dat u allemaal binnen bent om 11.30 uur. Ik schors de vergadering.

(De vergadering is geschorst.)

Heropening

De **VOORZITTER**: Dan heropen ik de vergadering. Aan de orde is de tweede termijn van de zijde van de raad. De heer Postma heeft al aangegeven dat hij het woord wenst om een motie in te dienen. Dan heeft hij dus het woord.

De heer **POSTMA** (pro): Voorzitter, de motie heeft tot strekking, hij is gedeeld in de app van het presidium, met de constateringen dat de onderhandelingen met de 4 partijen, PRO, D66, VVD, DENK, vorige week zijn stukgelopen en dat de informateur, de heer Samsom, zijn opdracht heeft teruggegeven, overwegende uit het verslag van de verkenner en ook gehoord de beraadslaging vandaag dat een mogelijke coalitie met PRO, D66, VVD, CDA en Volt ook op voldoende draagvlak in de raad kan rekenen en spreekt uit om de informatie met deze 5 partijen te vervolgen en daarbij te benoemen de heer Samsom, herbenoemen, zou je kunnen zeggen en daaraan toe te voegen, ook omdat we in een nieuwe constellatie met weer andere partijen erbij, een tweede informateur en dat is de heer P.H., Paul van Meenen als duo informateur, met als opdracht om te komen tot een coalitieakkoord met deze 5 partijen voor de zomer en expliciet het verzoek om ook de thematafel, gericht op een stadsakkoord daklоosheid naar aanleiding van de ChristenUnie motie ‘Geen woorden maar daken’ te continueren en dat uiteindelijk ook te laten landen in een coalitieakkoord. De motie is ondertekend door de 5 partijen die voornemens zijn de informatie te continueren.

De **VOORZITTER**: Mevrouw Coşkun heeft een vraag.

Mevrouw **COŞKUN** (pvdd): Ik heb een vraag over de derde bullet van het dictum. Volgens mij was het een met algemene stemmen aangenomen motie. Dus waarom moeten we nog een motie over een aangenomen motie?

De **VOORZITTER**: De heer Postma.

De heer **POSTMA** (pro): Voorzitter, ik denk dat mevrouw Coşkun strikt formeel gesproken gelijk heeft, maar wij vonden het wel belangrijk om te benadrukken dat ook deze 5 partijen veel belang hechten aan het stadsakkoord daklоosheid, dat in de maak is. Dus het is misschien strikt genomen niet nodig om dat nog een keer te benoemen in deze motie, maar als belangrijk onderdeel van het vervolgproces vonden wij dat wel passend.

De **VOORZITTER**: De heer Van Dijk.

De heer **VAN DIJK** (cu): In de richting van mevrouw Coşkun zou ik willen zeggen, wij zijn blij dat het erin staat en dat het op die manier extra geborgd is.

De **VOORZITTER**: De heer Postma heeft de volgende motie ingediend.

Motie 1. Rotterdam vooruit; voorstel benoeming informateurs

"De gemeenteraad van Rotterdam, in vergadering bijeen op 28 mei 2026 ter bespreking van agendapunt 3. 'Debat naar aanleiding van de brief van de informateur over de beëindiging van de informatiegegesprekken';

constaterende dat:
- op vrijdag 22 mei 2026 de gesprekken tussen PRO, D66, VVD en DENK om te komen tot een nieuwe coalitie zijn gestaakt;
- de informateur de heer D. M. Samsom daarom zijn opdracht als informateur heeft teruggegeven;

overwegende dat:
- uit het verslag van de verkenner en gehoord de beraadslaging blijkt dat een mogelijke coalitie met PRO, D66, VVD, CDA en Volt ook op voldoende draagvlak in de raad kan rekenen;

spreekt uit:
- de informatie om te komen tot een stabiele coalitie voor de komende 4 jaar te vervolgen met de partijen D66, VVD, CDA, Volt en PRO;
- om dit proces te begeleiden de heer D. M. Samsam en de heer P. H. van Meenen als informateurs te benoemen met als opdracht met deze vijf partijen voor de zomer tot een coalitieakkoord te komen;
- de opdracht uit de motie 'geen woorden maar daken' van 8 april jl. om te komen tot een stadsakkoord daklоosheid voort te willen zetten;

en gaat over tot de orde van de dag."

w.g. J.P. Postma, C.M. Zeegers, T.B. Versnel, R.G.C. Segers-Hoogendoorn en L.P.A. Dekkers

De motie is voldoende ondersteund en maakt deel uit van de beraadslagingen.

De **VOORZITTER**: Dan kijk ik rond of er nog andere leden zijn die het woord wensen in de tweede termijn. De heer Soytekin.

De heer **SOYTEKIN** (denk): Dank voorzitter. Ik heb ook niet heel veel tijd meer. Wat vandaag duidelijk is geworden, is dat identiteitspolitiek de reden is geweest voor het klappen van de onderhandelingen. Dat de VVD daarvoor kiest, dat is prima, maar wat helemaal duidelijk is geworden, is dat de ware identiteit van PRO in deze duidelijk wordt en dat we weten waar PRO nu voor staat, namelijk anti-identiteitsbeleid.

De **VOORZITTER**: De heer Versnel.

De heer **VERSNEL** (vvd): Ik wil die conclusie van mijnheer steken, die ik uiteraard te respecteren heb, want het is een eigen conclusie, maar ik wil die toch weerspreken. Ik heb ook in mijn eigen bijdrage, zo duidelijk als ik kan en zo duidelijk als ik bereid ben te zijn na zo

een mislukte onderhandelpoging, duidelijk gemaakt dat het gaat om de combinatie, de politieke balans, wat gaat over alle thema's heen, waarbij wij ons als VVD tegen een overmacht steeds gesteld hebben gezien en dat is waarvoor wij niet kiezen. Dat is waarom wij die vorige poging hebben gestaakt.

De **VOORZITTER**: Anderen? De heer Buijt.

De heer **BUIJT** (lr): Heel kort, voorzitter, want ik ben door mijn tijd heen en u bent al coulant geweest. Dank daarvoor. Dit debat heeft duidelijk gemaakt wederom de machtspositie van D66. Ik heb het net al voorspeld. Ik verwacht dat er een derde ronde komt en dat dan alsnog het ware stadsbestuur gevormd zal worden. Nog 1 correctie richting de heer Segers-Hoogendoorn. Hij zei alleen de heer Postma heeft dit weekend regie gepakt. Wij hebben ook met elkaar gesproken, alleen het was mij niet gegeven om u een dergelijk aanbod te doen. Dus het was dus niet zo dat ik achteroverleunde van mijnheer Segers-Hoogendoorn komt vanzelf wel bij mij terecht. Ik heb u actief opgezocht, ook gepolst voor eenzelfde combinatie die er nu is, alleen dan met Leefbaar. Die ruimte heb ik helaas niet kunnen vinden. Dus die correctie wil ik wel maken en ik wil dat beeld wegnemen.

De **VOORZITTER**: Daar wil de heer Segers-Hoogendoorn op reageren.

De heer **SEGERS-HOOGENDOORN** (cda): Daar wil ik wel op reageren, want inderdaad ook de heer Buijt heeft mij gebeld en er hebben wel meerdere mensen mij gebeld. Gelukkig maar. Maar met regie pakken bedoel ik wel iets anders dan alleen maar de vraag stellen om je nog niet voor het een of het ander uit te spreken. Daarom heb ik dat ook als regie pakken benoemd. Er is 1 partij die naar mij toe regie heeft gepakt en dat is PRO geweest.

De **VOORZITTER**: De heer Buijt.

De heer **BUIJT** (lr): Tot slot, maar met wel een aantal toezeggingen in zijn achterzak dat die dus ook dat aanbod aan u kon doen.

De **VOORZITTER**: Zijn er nog anderen die het woord wensen? Dat is niet het geval. Mevrouw Coşkun toch?

Mevrouw **COŞKUN** (pvdd): Of een stemverklaring.

De **VOORZITTER**: Daar was ik net bij gekomen. Dat was de volgende fase, want ik wilde zeggen dan kom ik nu bij de stemmingen. Zijn er nog leden die een stemverklaring wensen af te leggen? Mevrouw Coskun heeft dat.

Mevrouw **COŞKUN** (pvdd): Dank u wel, voorzitter. Wij gaan tegen de motie stemmen, omdat wij vinden dat dit een heel erg exclusieve motie is. Die gaat alleen maar op zoek naar 5 partijen en niet kijkt naar de progressievere mogelijkheid die ook niet de liberale kant opgaat, maar misschien ook in de vorm van een minderheidscoalitie ook kijkt naar de progressieve stappen. Daarom zullen we tegen stemmen.
De **VOORZITTER**: Hartelijk dank. Anderen nog die een stemverklaring wensen? Dat is niet het geval. De heer Buijt.

De heer **BUIJT** (lr): Sorry voorzitter. Wij zullen ook met overtuiging tegen deze motie stemmen. Vorige keer hebben wij wel gestemd voor de heer Samsom als informateur. Wij vinden dat hij de opdracht niet heeft volmaakt. Hij is overvallen door het resultaat, door het weglopen van de VVD. Om hem dan nu vervolgens weer die klus te geven, ook nog eens ondersteund door, als ik de man ken, is volgens mij D66 nu Eerste Kamer. Dat vind ik ook opvallend, maar het richt zich met name op het doorgaan van de heer Samsom. Los daarvan,

wij vinden natuurlijk deze hele constructie niet passen in hoe het had moeten lopen. Dus we zijn sowieso daartegen, maar dan ook nog eens specifiek tegen het herbenoemen van de heer Samsom als informateur. Hij heeft de opdracht teruggegeven. Dan wel het verzoek, laten wij, mocht het onverhoopt toch lukken dat er geen derde ronde nodig is, dan wel afspreken dat de heer Samsom hier in eigen persoon aan tafel zit, dat we hem dan kunnen bevragen.

De **VOORZITTER**: Wij zullen dat verzoek doorgeleiden. De heer Başoğlu.

De heer **BAŞOĞLU** (sp): Dank u wel, voorzitter. Ook een stemverklaring. De SP gaat tegen dit voorstel stemmen. We zien dat PRO zich niet houdt aan de eigen verkiezingsbeloftes dat er een zo links en progressief mogelijke coalitie gaat komen. We denken niet dat dit voorstel zal leiden ook tot een stabiel bestuur of tot een bestuur wat zal leiden tot oplossingen. Dus we stemmen tegen.

De **VOORZITTER**: De heer Soytekin.

De heer **SOYTEKIN** (denk): Dank voorzitter. Ook wij zullen tegen deze motie stemmen, met dezelfde redenen als wat de heer Buijt net heeft aangevoerd met betrekking tot de heer Samsom. Een tweede informateur is wat ons betreft helemaal niet nodig in deze fase. Dus dat had ook met 1 gekund, 1 nieuwe, die misschien zelfs een nieuwe verkenning had moeten starten. Om die redenen zullen wij tegen stemmen.

De **VOORZITTER**: Hartelijk dank. De heer Siemons.

De heer **SIEMONS** (50plus): Dank u wel, voorzitter. Geen vertrouwen in de voortgang op die manier, dus wij zullen tegen stemmen.

De **VOORZITTER**: De heer Van Dijk.

De heer **VAN DIJK** (cu): Voorzitter, wij hebben kennisgenomen van de ontwikkelingen en het debat gehoord en wat ons betreft is dit een goede weg richting een stabiel stadsbestuur, hopen we. Ik deel niet de opvatting van de heer Buijt dat we een derde ronde nodig hebben. Dus wij zullen voor stemmen. Voorzitter, als ik ook nog een punt van orde mag maken, ik zie een aantal mensen vertrekken.

De **VOORZITTER**: De heer Isaack.

De heer **ISAACK** (bij1): Dank voorzitter. Wij zullen ook tegen stemmen. Wij zien deze samenstelling van partijen simpelweg niet zitten, dus daarom zullen wij tegen stemmen.

De **VOORZITTER**: Anderen? Er zijn inderdaad 2 leden vertrokken en dat is omdat ze gepaird zijn met 2 leden van Leefbaar die niet aanwezig zijn. Dus de heer Leewis en de heer Jaspar zijn gepaird met de heer Roskam en Verhoef. Dan hadden we nog een pair met De heer Doğan en mevrouw De Bruijn. Dus dan hebben we volgens mij de hele administratie op orde. Van Eikeren is ook gepaird met Koster.

De heer **BUIJT** (lr): Dank aan PRO voor die collegialiteit. Er zijn bij ons 3 afwezigen. Dat kwam omdat op een niet voorziene raadsdag er toch een raadsvergadering is ingeboekt. Ik heb aan de voorzitter aangegeven de consequenties als we dat vandaag doen dat er mensen zijn in het buitenland, 2 van de 3, ook geboekt op basis van geen raadsdag vandaag. Ook omdat het er vorige week niet naar uitzag dat er vandaag al een college geïnstalleerd zou worden, heb ik gezegd goed dat je er donderdag niet bent. Daar kon ik uiteraard niet meer op terugkomen. Dus dat is de reden. Nogmaals, dank voor de collegialiteit, want 3 om 3 is best veel.

De **VOORZITTER**: Zijn ze toevallig met de heer Samsom in het buitenland? Wij gaan over tot de stemming. Als u voor de motie bent, dan kunt u daar voor stemmen.

Motie 1, 'Rotterdam vooruit; voorstel benoeming informateurs'. De motie is met 20 stemmen voor en 17 stemmen tegen aangenomen. Tegen hebben gestemd de fracties van Leefbaar Rotterdam, DENK, Forum voor Democratie, SP, BIJ1, 50PLUS en Partij voor de Dieren.

4. Sluiting.

De **VOORZITTER**: Dan zijn wij hiermee aan het einde gekomen van deze raadsvergadering. Het proces zal nu verder voortgang gaan vinden met, zoals de motie verzoekt, 2 informateurs. Dan zal op enig moment uw raad ook weer op de hoogte worden gesteld van de vorderingen van de informatiefase. Ik dank u allen voor uw aanwezigheid en uw bijdrage. Als u wenst, er zijn nog wat broodjes aanwezig hier en daar om mee te nemen. Dat mag ook. Ik sluit de vergadering.

(De vergadering is gesloten.)

Inhoudsopgave

Onderwerp	Pagina
Opening en mededelingen	747
Vaststelling van de agenda voor de bijzondere raadsvergadering van 28 mei 2026	747
Debat naar aanleiding van de brief van de informateur over het beëindigen van de informatiegesprekken	748
Sluiting	774

Aldus ongewijzigd vastgesteld in de openbare vergadering op 25 juni 2026.

De griffier,

De voorzitter,